

Підтримай профспілки, які захищають тебе

РЕКВІЗИТИ:
БФ «ВІДРОДЖЕННЯ БУДИНКУ ПРОФСПІЛОК»
ЄДРПОУ 39194889,
Р/Р 26009010079751
В АТ «УКРЕКСІМБАНК»
М. КИЄВА,
МФО 322313

ГАРЯЧА ТЕМА

ТАРИФИ ЖКГ:
ДРУГА ХВИЛЯ
ПІДВИЩЕННЯ

Із 1 липня до щоденних випробувань пересічного громадянина додається ще одна проблема: як заплатити за комунальні послуги? .08

З МІСЦЯ ПОДІЇ

ПРОТЕСТ У ЦЕНТРІ
КИЄВА

17 червня працівники підприємства ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» у столиці України пікетували будівлю Кабінету Міністрів та Адміністрації Президента. .11

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Під час оформлення на роботу довелося підписати документ про нерозголошення комерційної таємниці? На які відомості поширюється це обмеження? .13

№ 26 (748) | 26.06.2014

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

НА ЧАСІ | Федерація професійних спілок України звернулася з відкритим листом до керівників держави та народних обранців із приводу критичної ситуації, що склалася довкола майна ФПУ та суб'єктів господарювання, створених за участю ФПУ. .03

СОЛІДАРНІСТЬ | У рамках Місії солідарності 19–20 червня відбувся круглий стіл за участю представників профспілкових організацій будівельників з усіх регіонів України. .10

АКТУАЛЬНО | 19 червня в рамках публічного обговорення майбутніх конституційних змін Федерація професійних спілок України у готелі «Туріст» провела круглий стіл на тему «Зміни до Конституції України – бачення профспілок». .12

Олексій Мірошніченко: «Федерація роботодавців та Федерація профспілок мають спільну мету – збереження трудового потенціалу та забезпечення стабільної роботи підприємств» .05

ОФІЦІЙНО | РЕАКЦІЯ ФПУ НА СПРОБИ ЇЇ ДИСКРЕДИТАЦІЇ

ХТО І ЧОМУ АТАКУЄ ФПУ?

Останнім часом в Інтернет-виданнях, друкованих засобах масової інформації з'явилися вочевидь замовні публікації, які принижують честь і гідність не лише професійних працівників, а й десятків тисяч профспілкових активістів, які послідовно і щоденно захищають соціально-економічні інтереси трудових колективів, дбають про заробітну плату, безпеку праці, соціальний захист мільйонів працюючих, студентів, ветеранів праці. Причому їх автори не утруднюють себе творчим пошуком, не володіють і не вивчають

питання діяльності, яку проводить найчисленніше професійне об'єднання країни, наводять дані та факти, що не відповідають дійсності, й роблять поспішні висновки про неналежний захист членів профспілок. Як правило, пік таких «творчих доробок» традиційно припадає на період проведення засідань Президії і Ради ФПУ. У зв'язку з цим газета «Профспілкові вісті» публікує реагування ФПУ на спроби її дискредитації як послідовного захисника прав та інтересів працівників. .02

**ДОЛУЧАЙТЕСЬ
ДО ОБГОВОРЕННЯ**
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

ЗАЯВА

ХТО І ЧОМУ АТАКУЄ ФПУ?

Останнім часом деструктивні сили розпочали кампанію проти Федерації профспілок України. Найчисленніше профспілкові об'єднання України без жодних підстав звинувачують у нібито «співпраці зі злочинним режимом Януковича», «саботажі захисту прав профспілок» і навіть «у підтримці результатів референдуму в Донецьку».

Варто очікувати появи й нових інсинуацій, адже саме зараз у розпал конфлікту з Росією зручно розправлятися з опонентами, звинувачуючи їх щонайменше у відсутності патріотизму, поширюючи чутки, перекируючи факти або надаючи їм надуманого значення.

Це регулярно повторюється напередодні виборів у Федерації профспілок України. Як відомо, наприкінці червня обирається новий Голова ФПУ. У зв'язку з цим знову спостерігаються спроби поставити ФПУ під контроль «своєї людини». А якщо вдається, то взагалі змістити керівництво, адже не за горами дострокові вибори до Верховної Ради і є велика спокуса використати чималий ресурс профспілок.

Слід нагадати, що ФПУ ще у 2005 році пройшла тест на відповідність міжнародним критеріям автономії і демократичності й стала членом Міжнародної конференції профспілок, яка діє в понад 160 країнах світу і представляє міжнародний профспілковий рух у світових організаціях. ФПУ першою серед організацій громадянського суспільства офіційно проголосила курс на інтеграцію до європейського профспілкового профспілкового простору. Рішення про це було прийняте ще у 2006 році на V з'їзді ФПУ і неодноразово підтвержено.

ФПУ підтримала політику Східного партнерства ЄС, одночасно попередивши про загрози, які несе для робітників України експорт політики неолібералізму, і закликала до розбудови в нашій країні європейської соціальної моделі.

Принципово захищаючи права профспілок, які є складовою прав людини, ФПУ в числі національних профцентрів отримала консультативний статус при Економічній і Соціальній раді ООН.

З метою захисту прав працівників ФПУ неодноразово подавала скарги до Міжнародної організації праці, вимагаючи вчасної і в повному обсязі сплати заробітної плати, припинення порушень владою низки основоположних конвенцій МОП, протиправного використання дитячої праці в Україні. На вимогу ФПУ декільком українським урядам довелося відповідати на Комітеті з норм Міжнародної конференції праці, який називають совістю МОП, чому Україна порушує взяти на себе міжнародні зобов'язання. Це, безперечно, сприяло удосконаленню законодавства та покращенню стану справ. Однак слід визнати й те, що українське законодавство не відповідає повною мірою навіть ратифікованим Україною конвенціям МОП щодо праці і соціальних гарантій.

І в цьому є вина і законодавчої влади. Саме Верховна Рада, попри вимоги профспілок, не спромоглася ратифікувати Європейську соціальну хартію в повному обсязі, зокрема такі важливі норми, як стаття 1 «Право на справедливу винагороду», яка забезпечить достатній життєвий рівень для працівників та їхніх сімей, стаття 12 «Право на соціальне забезпечення» та стаття 13 «Право на соціальну та медичну допомогу».

Хочемо ще раз закликати народних обранців до прискорення наближення українського національного права до європейського права, імплементації європейських міжнародних стандартів у галузі соціального захисту в юридичну практику України.

Нині до рейдерської атаки на профспілки намагаються втягнути весь український парламент. Нещодавно внесений народним депутатом України С. М. Капліним (фракція політичної партії «Удар») звідомо протиправний, з надуманими звинуваченнями проект Постанови Верховної Ради «Про створення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування фактів незаконного відчуження нерухомого майна, що перебуває в користуванні Федерації профспілок України» не може викликати нічого, крім справедливого обурення.

Хочемо принагідно нагадати, що саме не закони, а постанови Верховної Ради України № 2268 від 10.04.1992 та № 3943 від 04.02.1994 піддали сумніву належність майна громадянським організаціям, незважаючи на державні акти права власності, що дало підстави прокуратурі, судам і Фонду держмайна вчиняти незаконні дії з вилучення майна у профспілок.

Федерація, яка об'єднує майже 7,5 мільйона працівників, студентів, ветеранів праці, є законним власником санаторіїв і всього оздоровчого комплексу. Це офіційно підтверджено відповідними державними актами та рішеннями судів і захищено статтями 13, 41, 92 Конституції України.

Наші спілчани і виборці добре пам'ятають, що саме нинішній склад Верховної Ради прийняв корупційний Закон від 16 червня 2014 року «Про держзакупівлі» і досі відмовляється привести його у відповідність із законодавством

Євросоюзу. Саме ця Верховна Рада не спромоглася прийняти закони, які б зупинили вивезення зароблених працею українців багатомільярдних прибутків до офшорних зон.

Саме Верховна Рада не спромоглася протягом 15 років прийняти новий Трудовий кодекс, захищаючи інтереси великого бізнесу. Саме цей склад парламенту затвердив на посадах колишнього Генерального прокурора України, очільників силових структур, за вказівкою яких під час подій на Майдані тягали на безкінечні допити до слідчих керівництво та всіх працівників апарату ФПУ, намагаючись залякати їх кримінальною відповідальністю за надання притулку мітингувальникам.

Зрештою, саме Верховна Рада, її кошиця більшість легалізувала конституційний переворот в Україні, надавши через Конституційний Суд необмежені повноваження колишньому Президенту України, а потім беззастережно виконувала його волю.

Сьогодні дехто хоче довершити те, що не вдалося попередньому режиму: зламати останній форпост соціально-економічного захисту робітників України саме у важкій для країни і суспільства, час глибокої економічної і структурної кризи та наступу світового капіталу на соціальні права.

Хочеться запитати автора проекту Постанови, чому б йому не задатися питанням, куди поділяться державні оздоровниці, зокрема, що належали Міністерству охорони здоров'я України? Якщо перевряти, то перевіряти всіх, інакше вказаний проект Постанови ми розглядатимемо як чергову спробу позбавити робітників і членів профспілок останньої власності.

Щоб спростувати будь-які домисли та чутки, Президія ФПУ підтверджує, що професійні спілки:

- захищали і захищатимуть законні трудові та соціально-економічні права працівників;
- домагаються розбудови в Україні людиноцентричної європейської соціальної моделі;
- виступають за єдину соборну Україну, ніколи не визнають анексії Криму і засуджують будь-які спроби розколоти країну;
- переконані, що всі питання в країні мають вирішуватися насамперед шляхом діалогу з максимально можливим урахуванням інтересів громадян.

Закон зобов'язани поважати всі, навіть найвищі посадовці. Оздоровниці профспілок протягом десяти років власним коштом на законних підставах створювали покоління трудящих, у них досі лікуються та оздоровлюються сотні тисяч людей.

Професійні спілки не дозволять «новим рейдерам», які, прикриваючись демократичними перетвореннями, в гірших традиціях дев'яностих років знову зазіхають на майно членів профспілок, оскільки державне давно розкрито попередників, а подкуди – і за прямою участю нинішніх охочих «навести порядок у профспілках».

ІНФОРМАЦІОНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ

ПРИВІТАННЯ

З ДНЕМ КОНСТИТУЦІЇ!

Шановні спілчани!

Щиро вітаю вас зі святом – Днем Конституції України! Прийняття Основного Закону 28 червня 1996 року ознаменувало фундаментальне закріплення незалежності нашої країни, її суверенітету і територіальної цілісності. Сьогодні, у непростий для нашої країни час, це свято набуває особливого значення для кожного громадянина України. Нашій нації випали складні випробування, ми згуртуємося у прагненні жити в демократичній, соціальної, правовій державі з європейськими цінностями. ФПУ, послідовно відстоюючи законні права та трудові інтереси людей праці, й надалі робитиме все можливе для їхнього захисту і забезпечення свобод, що задекларовані Конституцією. У цей святковий день щиро зичу всім міцного здоров'я, щастя, добробуту, миру й здійснення усіх прагнень та сподівань. З повагою

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ, В.О. ГОЛОВИ ФПУ

29 ЧЕРВНЯ – ДЕНЬ МОЛОДІ!

Шановні спілчани!

29 червня Україна відзначає День молоді! Прийміть сердечні вітання з нагоди цього свята! Молодь є авангардом нашого суспільства, його найкращим представником у всіх сферах суспільного життя країни. Події, що відбулися в Україні протягом останніх місяців, показали всьому світу: для вас немає нічого неможливого. Сміливі, сучасні й освічені, ви – майбутнє нашої країни. В Україні існує чимало проблем, пов'язаних з життям молоді, що потребують вирішення. ФПУ бере активну участь у реалізації молодіжних програм, спрямованих на забезпечення молоді доступною освітою, першим робочим місцем, житлом. У цей святковий день хочу побажати всім вам оптимізму, допитливості, наполегливості в освоєнні обраної професії. Зичу всім вам міцного здоров'я, миру, успіхів у всіх починаннях і благополуччя. Вірте в прекрасне майбутнє України і творьте його! Нехай збуваються усі ваші мрії та сподівання! З повагою

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ, В.О. ГОЛОВИ ФПУ

ОФІЦІЙНО

ЗАЯВА ФПУ

Як стало відомо, керівники самопроголошеної «Луганської народної республіки» вирішили підпорядкувати собі Федерацію профспілок Луганської області. Під дулами автоматів вони вимагають від членів Президії терміново скликати засідання ФПЛО в вимогою вийти зі складу Федерації профспілок України і перейти у безпосереднє підпорядкування керівництва ЛНР. У зв'язку з цим ФПУ заявляє, що подібні дії є неприпустимими, адже профспілки відповідно до міжнародного і національного законодавства

є незалежними у своїй діяльності від будь-яких структур. Працівники підприємств, організацій та установ Луганської області добровільно входять до всеукраїнських профспілок, і це їх свідомий вибір. Крім того, лідери так званої ЛНР вдаються до погроз, залякування і тим самим перешкоджають виїзду членів Ради ФПУ для участі у засіданнях її статутних органів. ФПУ, враховуючи ситуацію, що склалася, жорстко реагуватиме на спроби втручання у діяльність її членських організацій і звернеться до міжнародних організацій і європейських інститутів.

ВАЖЛИВО

ФПУ – ЗА ПАРТНЕРСТВО І ДОВІРУ В СОЦІАЛОЗІ

Міністр соціальної політики України Людмила Денісова 18 червня провела брифінг у прес-центрі Кабінету Міністрів України, під час якого висловила звинувачення в корупційних діях окремих посадовців осіб ФПУ. У зв'язку з цим в. о. Голови ФПУ Григорій Осовий зверну-

ся до Людмили Денісової для надання нею як посадовою особою Уряду України письмових підтверджень і доказів щодо висловлених публічних звинувачень для розгляду та відповідного реагування статутними органами ФПУ.

ІНФОРМАЦІОНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ

ПРЕЗИДЕНТУ УКРАЇНИ ПЕТРУ ПОРОШЕНКУ, ГОЛОВІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ОЛЕКСАНДРУ ТУРЧИНОВУ, ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРУ УКРАЇНИ АРСЕНІЮ ЯЦЕНЮКУ, ГОЛОВАМ ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ ТА ГРУП, ДЕПУТАТАМ, ЯКІ НЕ ВХОДЯТЬ ДО ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ ТА ГРУП

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ ЩОДО ПРОТИПРАВНОГО ЗАВІХАННЯ НА ПРОФСПІЛКОВЕ МАЙНО

*Шановні керівники держави,
народні обранци!*

Федерація професійних спілок України звертається до вас із приводу критичної ситуації, що склалася довкола майна Федерації професійних спілок України та суб'єктів господарювання, створених за участю ФПУ.

Однією з чільних складових політики держави є соціально орієнтований напрям розвитку суспільства. Не останню роль у цьому процесі відіграють програми з оздоровлення та збереження трудового потенціалу громадян, які працюють на шкідливих виробництвах і де є ризики професійних захворювань та травматизму. А це майже 3 млн працівників, 2 млн інвалідів праці, постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Практично кожна дитина шкільного віку та студентська молодь потребують профілактичного оздоровлення.

Система профспілкових санаторно-курортних та оздоровчих закладів є сьогодні єдиним у державі цілісним комплексом, що забезпечує повний цикл надання лікувальних та реабілітаційних послуг найширшого спектру і складає основу санаторно-курортної галузі економіки. Профспілкові заклади є найбільш доступними для трудящих за ціною/якістю й охоплюють усі регіони і кліматичні зони України.

За роки незалежності України курортні та туристичні заклади профспілок були самодостатніми, існували без державної фінансової підтримки. Виключно за рахунок сумлінної та наполегливої праці трудових колективів збережено курортні рекреації та природно лікувальні заклади. У системі профспілкових закладів зайнято майже 30 тис. працівників, яким вчасно й офіційно сплачується заробітна плата, дотримуються всі соціальні гарантії щодо відпусток, лікарняних, пільг та компенсацій, що сьогодні, як ніколи, дуже важливо для членів родин працівників курортів. Лише за останніх два роки в системі ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» було сплачено понад 780 млн грн податків та інших обов'язкових платежів до держбюджету, а ПрАТ «Укрпрофтур» – близько 85 млн грн. При цьому в профспілкових санаторно-курортних закладах у 2012–2013 роках проліковано й

оздоровлено майже 700 тис. осіб, охоплено туризмом та екскурсійним обслуговуванням 780 тис.

У поточному році в зв'язку з анексією Криму та проведенням антитерористичної операції на сході країни профспілкові оздоровниці прийняли на тимчасове проживання сотні біженців та військових, пролікували десятки учасників Євромайдану.

Однак протягом останніх років за вказівками попередньої влади органами прокуратури і судовими інстанціями вчиняються дії щодо примусового вилучення майна ФПУ та передачі його державі в особі ФДМУ державного майна України.

У результаті судових розглядів частину санаторно-курортних закладів, готелів, туристичних баз вже визнано власністю держави в особі ФДМУ. Хоча не наведено жодних документально підтверджених фактів про участь держави в створенні об'єктів власності ФПУ.

Зазначаємо, що відповідно до ст. 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним. Це відповідає міжнародним договорам, до яких приєдналася Україна.

Проте практика відкриття виконавчих проваджень, у ході яких планується вилучити майно в профспілок та передати його до державної власності, продовжується. Такі дії викликають обурення підозру щодо особистої зацікавленості певного кола осіб, які в подальшому мають намір приватизувати дані об'єкти.

Останнім часом у провідних ЗМІ, мережі Інтернет почали з'являтися вочевидь замовні публікації про нібито неспроможність профспілок управляти санаторіями. Їх зміст, акценти, обвинувачення свідчать про відверті спроби дискредитувати ФПУ як власника об'єктів суспільно необхідної соціальної діяльності.

Нині ситуація щодо профспілкового майна ще більше загострюється в зв'язку з останніми суспільно-політичними подіями в країні. Анексія території Автономної Республіки Крим, прийняття низки неза-

конних нормативно-правових актів органами влади Криму вже негативно вплинули на всю систему санаторно-курортних та туристичних закладів. Сотні тисяч працівників України та членів їх сімей втратили можливість для оздоровлення в поточному році.

У поточному році у зв'язку з анексією Криму та проведенням антитерористичної операції на сході країни профспілкові оздоровниці прийняли на тимчасове проживання сотні біженців та військових, пролікували десятки учасників Євромайдану.

Питання неможливості здійснювати навіть оперативний контроль над підприємствами, розташованими на території Криму, постає згодня гостріше і вимагає прийняття швидких та правильних управлінських рішень. Однак на законодавчому рівні питання економічної діяльності та управління профспілковим майном на тимчасово окупованій території АР Крим не врегульовано. З цієї метою було внесено на розгляд Верховної Ради України законопроект про внесення змін до Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» в аспекті законодавчого закріплення за профспілками їхнього майна, в тому числі розташованого на окупованій території Криму, що посилює б правову позицію стосовно захисту майна в міжнародних судах. На жаль, процес обговорення законопроекту проходить на рівні емоцій депутатів, а не виваженої правової оцінки, в результаті чого рішення не прийнято.

ваній території Криму, що посилює б правову позицію стосовно захисту майна в міжнародних судах. На жаль, процес обговорення законопроекту проходить на рівні емоцій депутатів, а не виваженої правової оцінки, в результаті чого рішення не прийнято.

ня Будинку профспілок отримують спротив столичної влади і замість підтримки профспілки натикаються на перепони, а в засобах масової інформації з'являються все нові заяви про необхідність знесення будівлі. Також досі не звільнено від присутності сторонніх осіб приміщення Міжнародного центру культури і мистецтв профспілок України (Жовтневий палац), у зв'язку з чим Палац не має змоги проводити концертно-театральні заходи, відновлювати пошкоджене майно та фактично перебуває на межі банкрутства.

Під час масових заворушень у м. Одесі 2 травня 2014 року їх учасниками було захоплено Будинку профспілок Федерації професійних спілок Одеської області. Внаслідок пожежі, яка виникла в зазначеній будівлі, було пошкоджене приміщення та майно, зокрема розстрошено та пограбовано офісну техніку, меблі профспілкових організацій. За бездіяльності правоохоронних органів у зазначеній будівлі загинули десятки людей. На звернення ФПУ до в. о. Президента та Прем'єр-міністра щодо об'єктивного розслідування причин цих подій та сприяння у відновленні споруд належної реакції, на жаль, не отримано. Досі немає відповіді й від Генерального прокурора України.

Зрозуміло, що ФПУ вживати-ме всіх заходів для захисту свого майна як законний власник, майнові права якого офіційно підтверджено державою, та відстоюватиме своє право на вільне володіння, користування та розпорядження майновими об'єктами з метою задоволення суспільних інтересів громадян.

Відомо й те, що 18–19 лютого ц. р. пожежею було фактично знищено центр профспілкового руху України – Будинку спілок у м. Києві, внаслідок чого Федерація профспілок України та більше 20 її членських організацій втратили робочі місця, залишилися без документів, оргтехніки та даху над головою. Однак спроби «погорільців» започати роботи з відновлен-

**ПРЕЗІДІЯ ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ**

ПРО СТАТТЮ «ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ ПЕРЕЖИВАЄ СВІЙ МАЙДАН»

Головному редактору тижневика «Дзеркало тижня. Україна»
Юлії Володимирівні Мостовій

**Шановна
Юліє Володимирівно!**

У випуску газети «Дзеркало тижня» № 21 від 13–20 червня 2014 року розміщено статтю Рити Резнік «Федерація профспілок України переживає свій Майдан», в якій автор, вочевидь, попередньо не ознайомившись з діяльністю найчисельнішого професійного об'єднання країни, наводить дані та факти, що не відповідають дійсності, й робить висновок про неналежний захист членів профспілок.

Прикро, що такі дії фахового журналіста, високоповажного аналітичного тижневика принижують честь і гідність не лише професійних працівників, а й десятків тисяч профспілкових активістів, які послідовно і щоденно захищають соціально-економічні інтереси трудових колективів, дбають про заробітну плату, безпеку праці, соціальний захист мільйонів працівників, студентів, ветеранів праці.

Звинувачення в статті про те, що ФПУ «досі залишається структурою, замкненою виключно на приватні інтереси її керівництва та причетних осіб» є безпідставними. Всі рішення колегіальних органів – Президії, Ради ФПУ, з'їзду ФПУ, а також Статутної та Контрольно-ревізійної комісії, які утворено найвищим органом – з'їздом, приймаються з урахуванням позицій 43 галузевих профспілок і 27 профспілкових територіальних об'єднань. Зокрема, жоден майновий об'єкт не може бути реалізований одноосібно керівництвом ФПУ без згоди цих органів, а також рішень правління та наглядової ради акціонерних товариств. З 2009 року не продано жодного санаторію чи туристського об'єкта. Водночас Генеральною прокуратурою України, починаючи з 2010 року, через підконтрольні їй суди під надуманими приводами, порушуючи статті 13, 36, 41, 92 Конституції України, які захищають права громадян та громадських організацій (у тому числі захист права власності), неправдоподібно відлучено на користь держави в особі Фонду державного майна України 18 об'єктів майнового комплексу ФПУ. Судові процеси, ініційовані попередньою владою, тривають досі. Не дають спокою профспілкові об'єкти й деяким політичним силам та товстосумам – ось де поле для журналістського розслідування!

Щодо співпраці з владою слід зазначити, що відповідно до Закону України «Про соціальний діалог» профспілки відкрито і прозоро співпрацюють з органами державної влади шляхом соціального діалогу з метою вироблення та реалізації державної соціальної й економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин та забезпечення підвищення рів-

ня й якості життя громадян, соціальної стабільності в суспільстві. Це загальноприйнята європейська і світова практика.

Водночас при загостренні соціально-економічної ситуації ФПУ активно використовувала своє право на мирний протест, проводила весняні й осінні настанови профспілок, двічі пікетувала Генеральну прокуратуру України під час президентства В. Януковича і двічі вступала в колективний трудовий спір з Урядом.

Саме завдяки принциповій позиції ФПУ, постійним переговорам з владою, масовим протестним акціям, проведеним профспілками проти кількарізного підвищення комунальних та інших тарифів майже в чотири рази, в 2006–2008 роках було встановлено диференційовані тарифи на газ і електроенергію для населення, яким вдалося захистити від дорожньої плати понад 10 мільйонів сімей. До цього часу більшість громадян України з низькими та середніми доходами сплачують за спожитий газ і електроенергію у 3–4 рази менше, ніж юридичні особи. Бюджети українських сімей економлять щороку десятки мільярдів гривень.

Близько 100 тисяч колективних договорів, які регулярно укладаються на підприємствах профспілковими комітетами з роботодавцями, забезпечують щорічний приріст фонду оплати праці по країні на 40–50 мільярдів гривень. Лише ці суми в десятки разів перевищують сплачені членами профспілок профспілкові внески.

Неправдивим є також твердження про те, що апарат ФПУ не працює над законодавчими ініціативами. Лише в січні – квітні 2014 року було опрацьовано 259 проектів актів законодавства, з яких погоджено 176, до 83 надано пропозиції і зауваження. Розробляються власні законопроекти, які вносяться через суб'єкти законодавчої ініціативи, зокрема нещодавно прийнятий у першому читанні закон України, що врегулює деякі питання профілактики профзахворювань серед працівників, зайнятих у шкідливих умовах праці.

За ініціативи профспілок прийнято Закон України «Про соціальний діалог». Загальнодержавну програму поліпшення умов і гігієни праці на 2014–2018 роки. Разом із соціальними партнерами підготовлено проект нового Трудового кодексу України, Закони України «Про колективні договори і угоди», «Про оплату праці» тощо.

Уповноважені представники, делеговані Спільним профспілковим органом об'єднань профспілок, беруть участь у засіданнях Уряду та урядових комітетів, а також профільних комітетів Верховної Ради України. Керівники членських організацій ФПУ, як члени колегій та громадських рад центральних і міс-

цевих органів виконавчої влади, вносять конкретні пропозиції і контролюють виконання суспільно важливих рішень.

Ми не дозволили Уряду шляхом запровадження Методики удосконалення оплати праці працівників деяких галузей бюджетної сфери значно знизити (на 360–980 гривень кожному!) заробітну плату цим категоріям працівників та безпосередньо через соціальний діалог домоглися скорочення розриву між розмірами мінімальної заробітної плати та I тарифного розряду ЄТС. Це дало змогу підвищувати рівень заробітної плати бюджетникам.

ФПУ домоглася перерахунку заробітних плат за січень – березень минулого року працівникам бюджетних галузей, коли Уряд не хотів цього робити. У грошовому еквіваленті це склало 416,5 мільйона гривень. Знижено поріг обов'язкової оплати житлово-комунальних послуг до 15–10% середньомісячного сукупного доходу сім'ї, замість 20–15%, та введено призначення житлової субсидії для сімей з дітьми та інвалідів першої або другої групи при розмірі плати за житлово-комунальні послуги 10% середньомісячного доходу, якщо середньомісячний сукупний дохід не перевищує прожиткового мінімуму (попередня норма – 50% прожиткового мінімуму).

Під час переговорів з Національною комісією з регулювання енергетики ФПУ домоглася збільшення пільгового обсягу споживання електроенергії для забезпечення комунально-побутових потреб в опалювальний період для населення, що проживає у будинках, обладнаних електроопалювальними установками з 1800 кВт/год до 3600 кВт/год на м².

Проте в поточному році на вимогу МВФ знову почали підвищувати тарифи. Тому для соціального захисту населення профспілками погоджено Порядок призначення і надання компенсації додаткових витрат на оплату комунальних послуг, у результаті чого чисельність сімей – одержувачів субсидій зростає до 1 мільйона. Крім того, майже 3,5 мільйона сімей отримують право на компенсацію, що дорівнює різниці між вартістю комунальних послуг після і до підвищення. Таким чином, 4,5 мільйона сімей отримують державну підтримку і розмір їхніх платежів за комунальні послуги не зміниться.

У Податковому кодексі України враховано пропозиції ФПУ щодо соціального захисту працівників, зокрема розширено можливості для отримання надміру сплаченого податку через механізм податкової знижки, надано пільги для сімей, які утримують двох чи більше дітей віком до 18 років, збільшено вдвічі розмір податкової соціальної пільги – до розміру прожиткового мінімуму (норма вводиться в

дію з наступного року), а також частково усунуто роботадавці в оподаткуванні заробітної плати порівняно з іншими доходами (дивіденди, інвестиційний прибуток), передбачено низку пільг соціального спрямування.

Саме завдяки наполегливій ініціативній роботі профспілок у лютому 2013 року підписано Декларацію соціальної справедливості з метою подолання бідності та підвищення рівня життя в Україні. Діагностовано «зони соціальної несправедливості» у сфері праці та сформовано проект Національної доповіді про забезпечення соціальної справедливості в Україні й Дорозової карти спільних дій соціальних партнерів з подолання «зон соціальної несправедливості» у сфері праці.

Крім того, днями на засіданні Президії ФПУ було підписано Меморандум про співробітництво між Федерацією роботодавців України та ФПУ щодо збереження трудового потенціалу та забезпечення стабільної роботи підприємств в умовах нищівної нестабільності, з метою недопущення масового вивільнення працівників, задля збереження трудового потенціалу, підвищення рівня заробітної плати та інших соціальних гарантій для працівників та членів їхніх сімей, сприяння підвищенню конкурентоспроможності вітчизняного виробника у зв'язку з розширенням співробітництва з Євросоюзом.

ФПУ, її членські організації створили й забезпечують ефективну роботу десятків правових та технічних інспекцій праці в галузях і регіонах, на власні кошти утримують понад 250 кваліфікованих інспекторів з питань трудового права та охорони праці, які щоденно перевіряють умови праці в трудових колективах, виявляють порушення, захищають права людей у судах. Таку ж роботу проводять десятки тисяч профактивістів.

З метою здійснення кваліфікованого громадського контролю з питань охорони праці у 2013 році проведено навчання 5 тисяч активістів, до кінця 2014 року заплановано навчання ще 4 тисяч.

У 2013 році ФПУ, членськими організаціями здійснювалося представництво інтересів у судах 2160 членів профспілок. На їх користь було винесено 5299 рішень. Загальна сума, присуджена до стягнення на користь членів профспілок, склала 25 703 793 гривень.

Отже, керівництву і виборним органам ФПУ є про що звітувати перед членами профспілок.

Стосовно ставлення ФПУ до євроінтеграційного курсу держави, то автору для уникнення необґрунтованих звинувачень достатньо було б ознайомитися з рішеннями Президії, Ради ФПУ, офіційними виступами керівників ФПУ на міжнародному рівні. Правдою є тільки те, що ФПУ разом з роботодавцями свого часу висловила застереження

щодо окремих положень Угоди про асоціацію з ЄС, які необхідно було б врахувати при її підписанні. Мова жодним чином не йшла про скасування чи невідписання цього доленосного для країни документа.

Слід зазначити, що вже з перших днів Євромайдану ФПУ надала приміщення митингувальникам для обігріву. Організувала харчування та медичне обслуговування, за що керівництво ФПУ, членських організацій, працівників апарату неодноразово викликали на допити до правоохоронних органів. І незважаючи на всі складнощі, ФПУ до пожежі у Будинку профспілок забезпечувала в повному обсязі його життєдіяльність. Тому звинувачення в перешкоджанні митингувальникам не відповідають дійсності.

Звісно, що жодна організаційна структура в умовах суспільних перетворень не може залишатися на досягнутих позиціях, тому з метою формування сучасної профспілкової ідеології, спрямованої на забезпечення гідного рівня життя людини праці й поваги до неї держави та роботодавців, постійна комісія Ради ФПУ з організаційної роботи підготувала проект Стратегії модернізації ФПУ, її членських організацій. Ми усвідомлюємо, що нам потрібно ще багато прапоравати на зростання довіри до профспілок. Суспільство і держава перебувають у досить складній ситуації: політичній, економічній, соціальній – і тільки спільними зусиллями ми можемо вийти з неї з честю, витримавши тягар важких випробувань.

З приводу заступника ФПУ з майнових питань В. В. Саєнка необхідно зазначити, що його обрання відбувалося у демократичний спосіб на засіданні Ради ФПУ. Після всебічного обговорення його кандидатури члени Ради надали вотум довіри щодо його подальшої роботи.

На жаль, автор при підготовці статті не звернувся до ФПУ для отримання коментаря щодо передачі «представникам уже нової влади кілька ласих санаторно-курортних комплексів». Мова тут іде не про хабар посадовим особам, а про соціальні ініціативи ФПУ щодо організації профспілково-державного партнерства у питаннях користування окремими об'єктами майнового комплексу профспілок у зв'язку із ситуацією, що склалася в Криму.

Підсумовуючи вищезазначене, просив би Вас, шановна Юліє Володимирівно, розмістити на сторінках газети «Дзеркало тижня» дане роз'яснення позиції Федерації профспілок України з питань, порушених автором статті.

**В. О. ГОЛОВИ ФПУ
ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
за дорученням членів Президії
ФПУ**

РОЗМОВА ІЗ ЗАСТУПНИКОМ ГОЛОВИ РАДИ ФЕДЕРАЦІЇ РОБОТОДАВЦІВ УКРАЇНИ ОЛЕКСІЄМ МІРОШНИЧЕНКОМ

Олена ОВЕРЧУК
«ПВ»

– Олексію Валентиновичу, 16 червня Федерація роботодавців України підписала Меморандум про співробітництво з Федерацією профспілок України щодо збереження трудового потенціалу та забезпечення стабільної роботи підприємств. Чим було викликано його підписання?

– Обидві організації, Федерація роботодавців та Федерація професійних спілок, мають спільну мету – збереження трудового потенціалу та забезпечення стабільної роботи підприємств, щоб мати перспективу розвитку нашої держави – незалежної та цілісної України. Ми усвідомлюємо, що попереду на нас очікує надзвичайно великий обсяг роботи. Дискусії будуть непростими з приводу конкретних питань, але ми з оптимізмом дивимося в майбутнє.

фото Мириня ЛАШЧЕВА

2015 року)? Чи існують певні запобіжники, що здатні попередити безробіття і звуження ринку праці?

– На жаль, прогноз дуже песимістичний, наприкінці осені ми прогнозуємо 1,5–2 млн безробітних. На мій погляд, наразі статистика є не зовсім коректною і не відображає реального стану справ на ринку праці.

Варто зазначити, що роботодавці одержали право брати участь у формуванні держзамовлення на навчання. Але немає двох важливих складових: відсутні стратегія розвитку країни (які галузі будуть пріоритетними, які напрями – паритетними), а також баланс праці. За одними даними, 3 млн працюють за кордоном, за іншими – ця цифра сягає 7 млн. Як їх повернути? Потрібна мотивація. 85% випускників профтехучилищ шукають роботу в регіонах. Ми прогнозуємо пріоритет регіонального ринку праці, що базується на очікуваній реформі міс-

Уже більше двох років минуло відтоді, як постановою Кабміну прийнято Національну рамку кваліфікацій, що складається з 9 рівнів, хоча в європейській її 8. Вона дозволяє порівняти освіту, одержану в Україні, з освітою в інших країнах. Історично так склалося, що наша система освіти насамперед була спрямована на знання. Нині ми працюємо над тим, щоб професійний стандарт був спрямований на навички.

За Законом «Про зайнятість» з'явилося право підтвердження професійної кваліфікації за результатами неформального професійного навчання. Йдеться про те, що людина може прийти і підтвердити свої знання, на практиці показати, що вона вміє, і одержати відповідний диплом, тим самим зеконормувати гроші на навчання.

– Найближчим часом буде підписано економічну частину Угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом, після чого, умовно кажучи, розпочнеться новий період наших взаємовідносин з ЄС в економічній сфері. Які Ваші прогнози щодо того, як швидко ми зможемо змінити ситуацію і перейти на нові стандарти?

– Слід наголосити, що у нас є галузі, які давно вже працюють у європейському просторі, відповідно до європейських стандартів. Приміром, галузі готельного та ресторанного бізнесу, IT-сфера. Перед нами постає завдання не допустити відтоку кваліфікованих працівників з країни. Ми маємо докласти всіх зусиль для розвитку внутрішньої міграції. Адже менталітет у нас такий, що ми шукаємо роботу неподалік від дому, натомість на заході спочатку шукають роботу, а вже потім підлаштовуються, шукають квартиру. От чому у них розвинений ринок зйомних помешкань, послуг пралень і т. ін. Людина працює, і їй потрібна відповідна довколишня інфраструктура.

Угода про асоціацію – це шанс для змін. Ми завжди підтримували її підписання, але говорили про те, що вже наступного дня потрібно сідати і переглядати документ.

– А які перспективи щодо підписання Генеральної угоди та прийняття Трудового кодексу?

– Коли ми працювали над Трудовим кодексом, у нас зашлилося близько 10 принципів зауважень. За наявності політичної волі, його можна дуже швидко доопрацювати.

Генеральна угода в будь-якому випадку потребуватиме невеликого доопрацювання, якщо буде проведена реформа місцевого самоврядування. Це, в свою чергу, посилить соціальний діалог на місцевому рівні.

Федерація роботодавців та Федерація профспілок мають спільну мету – збереження трудового потенціалу та забезпечення стабільної роботи підприємств

– Із чого розпочнеться робота над реалізацією Меморандуму? Якими будуть перші кроки?

– Ми повинні провести діагностику, що на сьогодні втратила Україна. Приміром, ми дійсно втратили ринки збуту, що тягне за собою втрату зайнятості.

Також, враховуючи, що ми працюємо у Національній тристоронній соціально-економічній раді та в органах соціального страхування, маємо подумати про захист людей, особливо тих, хто втратив роботу.

Варто також серйозно подумати над тим, як підвищити внутрішній попит, а для цього потрібно підвищити рівень доходів населення, рівень споживання. Населення має стати

одним з основних інвесторів. У будь-якій розвиненій країні 2/3 інвестицій – внутрішні, і лише 1/3 – позичені кошти.

Також одним з перших кроків має стати робота над легалізацією ринку праці. Вона дасть змогу зменшити податкове навантаження на чесно працюючого підприємця. Як не парадоксально це звучить, але ми також за легальну зайнятість, адже нелегальна праця – це недобросовісна конкуренція.

Ще один крок – боротьба з корупцією. Жоден бізнес не може розвиватися, якщо корупційна складова становить 30–40%.

– Поки не буде гідної оплати праці, особливих змін у цій

країні не відбудеться. Скажіть, як Ви бачите реформування оплати праці?

– Абсолютно чітко. Перше, ми маємо дати нове визначення мінімальній заробітній платі. Сьогодні мінімальна зарплата – це тариф першого розряду. А це різні речі. Заробітна плата – це регулятор ринку зайнятості, а прожитковий мінімум – регулятор бідності. Давайте визначимо нормальний прожитковий мінімум і скажемо, що Україна поки що до нього не готова, але є орієнтир, і ми до нього йдемо.

– Які прогнози розвитку вітчизняного ринку праці на найближчу перспективу (2014-й – перше півріччя

цевого самоврядування. Отже, підвищиться роль територіальної організації профспілок, територіальних організацій роботодавців та місцевих рад. Я вважаю, що саме звідти слід розпочинати реформування ринку праці.

– Рік-півтора тому Ви бачили одним з пріоритетів розвитку професійно-технічної освіти. Чи змінилось щось у цьому напрямі?

– Ми практично прибрали з нашої термінології поняття «професійно-технічна освіта» і наразі говоримо про «професійну освіту». Працюємо з Лілією Гриневич та її Комітетом з питань науки і освіти над проектом Закону України «Про професійну освіту».

ПОТРІБНО ПОДАТИ РУКУ ОДИН ОДНОМУ!

ЄВГЕН ДРАГЯТИЙ,
ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ФПУ,
ЧЛЕН РАДИ ФПУ:

«Проект Стратегії був напрацьований робочою групою на основі поданих членськими організаціями пропозицій. Наприкінці травня його розглянула Постійна комісія Ради ФПУ з питань організаційної роботи і рекомендувала внести на розгляд Президії ФПУ. Розроблення Стратегії – це початок відкритого, правдивого діалогу всередині нашої організації з метою визначення її місця і ролі в сучасному громадянському суспільстві, з'ясування сильних і слабких сторін.

Вважаю, що до нашої Стратегії потрібно взяти багато того, що вже апробовано міжнародними профспілками, які, наприклад, на навчання та перепідготовку кадрів витрачають від 20 до 45% свого бюджету. Тому вони такі сильні, бо системно готують профспілкові кадри.

У них створені фонди, насамперед страйковий фонд, фонд солідарності, завдяки чому можна реально захистити члена профспілки. Нам також потрібні такі інструменти – позитивний досвід діяльності міжнародних профспілкових організацій, зокрема європейських країн, має бути імплементаційним в нашу роботу.

Сьогодні найважливішим для нас є консолідація профспілкового руху. Не повинно бути конфлікту між галузевими профспілками і територіальними, а навпаки – вони мають бути об'єднуючим фактором у захисті людини праці, доповнювати один одного, щоб людина праці, образно кажучи, мала два крила: у вигляді захисту на галузевому рівні, у сфері, де вона працює, і територіальному, де людина проживає.

В умовах кризи та політичної нестабільності нам потрібно подати один одному руку. Приміром, укласти своєрідний меморандум про співпрацю та солідарну підтримку як усередині ФПУ – між галузевими і територіальними профоб'єднаннями, так і на рівні всеукраїнських репрезентативних профспілок. Подібний документ свого часу вже розроблявся, але нині він набуває особливої актуальності, тому що профспілкам необхідно солідаризуватись, аби спільно протистояти намаганням влади та роботодавців розколоти чи послабити профспілковий рух.

І ще одне, на чому хочу зосередити увагу колег: усі наші рішення мають розглядатися через призму того, наскільки вони покращують умови життя та роботи звичайної людини – члена профспілки.

НЕОБХІДНИЙ РАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЦЬКИЙ ПІДХІД У ВИКОРИСТАННІ МАЙНА ПРОФСПІЛОК

ПЕТРО ШЕВЧЕНКО,
ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОФСПІЛОК ЧЕРКАСЬКОЇ
ОБЛАСТІ, ЧЛЕН РАДИ
ФПУ:

«Питання використання профспілкового майна за роки незалежності України стало актуальним для власників, держави та суспільства. Країна вчиться жити в умовах ринкових відносин, конкуренції. А підходи до діяльності профспілкових санаторно-курортних, туристичних закладів різні. Власнику потрібно забезпечити заробітну плату працівникам, сплату податків, утримувати заклад в належному стані. Держава зацікавлена в отриманні податків та соціальній місії профспілкових об'єктів. Спільноти хочуть, щоб послуги були якісними та дешевими.

Більшість санаторіїв, готелів, оздоровчих баз були побудовані за радянських часів, розраховані на надання послуг населенню багатомільйонної країни. З 1991 року ситуація кардинально змінилась. Тільки населення України зменшилось на 4-5 млн осіб, така ж кількість українців працездатного віку виїхали на заробітки за межі держави. Статки ж населення не дозволяють думати про лікування в санаторіях, користуватися послугами готелів. Матеріально спроможні українці відпочивають за кордоном. Тож виникає логічне запитання: що робити в умовах відсутності попиту на послуги чи збитковості господарської діяльності?

Уряд пішов шляхом роздержавлення державного майна, продажу підприємств комунальної форми власності. Логічно було б і профспілкам неконкурентні збиткові підприємства реалізувати, а кошти вкласти в розвиток перспективних закладів, модернізувати їх.

Попередні стратегії управління профспілковим майном не були реалізовані в силу розбіжностей у поглядах самих профспілок та таких заборонних обмежень держави, як мораторій на відчуження.

У 2011 році проблема була вирішена простим шляхом – судовими рішеннями понад 200 суб'єктів господарювання від профспілок пере-

дано Фонду державного майна України, залишивши на балансі ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» та «Укрпрофтур». Парадокс: господарської діяльності проводити не можна, а збереження майна та оплату податків потрібно забезпечити.

Ефект від таких рішень можна побачити на прикладі ДОК «Придніпровський» (с. Чапівка Золотоніського району Черкаської області). Якщо протягом багатьох років заклад щорічно оздоровлював біля 1 тис. дітей, то станом на 20 червня ц. р. – жодної дитини. Втрачені робочі місця, не надходять кошти до бюджетів.

Вважаю, що необхідний раціональний державницький підхід у використанні майна профспілок. Потрібно розвиватись, а не консервувати об'єкти, залучати кошти інвесторів, у тому числі державні, з метою підвищення соціальної функції санаторних, туристичних об'єктів для задоволення потреб членів профспілок.

ГУМАНІТАРНА РОБОТА ФП ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НЕЛЯ ПАЛАМАРЧУК,
ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОФСПІЛОК
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ,
ЧЛЕН РАДИ ФПУ:

«Федерація профспілок Житомирської області, її членські організації, не залишаючись байдужими до подій у державі, ініціювали і проводять громадські акції, збір коштів та благодійної допомоги сім'ям загиблих та поранених учасників Євромайдану, для армії, переселенців та біженців з Криму і східних областей України, де триває антитерористична операція. На сьогодні профспілковими організаціями Житомирщини перераховано близько 120 тис. грн допомоги сім'ям загиблих та поранених учасників Євромайдану.

Щиро вболівають спільноти Житомирщини і за наших військових, що задіяні в антитерористичній операції на сході країни. Так, на потреби армії профспілковими організаціями було зібрано 315 тис. грн, також закуповувалось і передавалось необхідне спорядження (бронежилети, радіостанції та ін.). Збір коштів та спорядження триває. В області створено робочу групу за участю громадських організацій з метою оперативного розгляду питань підтримки сімей, які виїхали з території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, східних областей України. Станом на 2.06.2014 за допомогою звернулися 322 особи, яким надається допомога.

Федерація профспілок Житомирської області та її членські організації активно включаються в роботу з біженцями, залучаючи і громадські організації, зокрема жіночі та молодіжні. Наразі більше 100 матерів з дітьми, які приїхали з Донецької та Луганської областей, де триває антитерористична операція, знайшли для себе тимчасовий притулок у Коростишеві. Жінок із дітьми прийняли в санаторії «Тетерів». Їх підтримують місцева влада, громада Коростишева, благодійні фонди, зокрема «Реабілітаційний центр госпіталь «Майдан», потужна щоденна допомога надходить від профспілкових організацій області та закликає ними до участі громад-

ських організацій – виконавчої дирекції Фонду соціального страхування, обласної жіночої ради, Молодіжної ради ФПО та молодіжних профспілкових організацій. Дізнавшись, що до санаторію з місць бойових дій прибули мами з дітьми, голова ФПО закликала всіх керівників профспілкових організацій допомогти нашим співвітчизникам. Активісти принесли дитячі іграшки, книги, продукти харчування, медикаменти, гігієнічні засоби, дитяче харчування. Одними з перших відгукнулись на залик обласна організація профспілки працівників АПК, яка на 25 тис. грн закупила миючі засоби, постільну білизну, рушники, солодощі; обласна організація профспілки працівників охорони здоров'я, що закупила для біженців медикаменти та дитяче харчування на 17 тис. грн; профспілкова організація Житомирської філії ВАТ «Укртелеком»; обласна організація профспілки працівників культури; обласна організація профспілки працівників кооперації та інших форм підприємництва; регіональна профспілка працівників Пенсійного фонду; обласна організація профспілки працівників житлово-комунального господарства. Чуднівська районна організація профспілки працівників культури ініціювала волонтерський збір ягід (полуниці, чорниці, вишні), якими славиться Чуднівщина, для харчування біженців. Район направив у санаторій «Тетерів» цілу вантажівку смачних ягід. Щодня до воріт оздоровчого табору з Житомирщини приїжджають машини з гуманітарною допомогою від районних та міських профспілкових організацій. Передаючи одяг, речі першої необхідності, білизну, посуд, продукти харчування, медикаменти, вони дарують жителям Донбасу, які опинилися в біді, тепло своїх сердець. «Великий кошук» збирала також обласна рада жінок, з якою ФПО тісно співпрацює з гуманітарних питань. На благодійні внески всіх членів президії громадської організації закуплено засоби гігієни, медикаменти, продукти харчування. Для юних гостей активісти напекли та передали два ящики солодощів».

**Раїса
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Тарифи ЖКГ: друга хвиля підвищення

Останнім часом життя мало не кожного українця кардинально змінилося. Зростання курсу долара, стрімке подорожчання продуктів, ліків, бензину – це неповний перелік «сюрпризів», з якими щодня стикаються українці. Чимало з них ламають голови, як вижити в нинішніх умовах. Тим часом із 1 липня до щоденних випробувань пересічного громадянина додається ще одна проблема: як заплатити за комунальні послуги? Що робити тим, кому нові тарифи не по кишені? Про це – на шпальтах нашої газети.

ДО ЕКОНОМІЧНО ОБҐРУНТОВАНОГО РІВНЯ?

Основна причина підвищення тарифів для населення – виконання умов МВФ. Саме ця організація в обмін на кредит для України вимагала від Кабінету Міністрів привести тарифи для населення до економічно обґрунтованого рівня. Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк визнав: «Ми змушені піти на непопулярні рішення, інакше країну чекає дефолт». Довгоочікуваний транш кредиту в розмірі 3,2 млрд гривень Україна отримала на початку травня. Тоді ж зросла і ціна на газ. Спершу – на 50%. Відтепер якщо власник квартири чи заміського будинку сплачував за газову конфорку 20 гривень, буде платити 30. Та це підвищення, за словами експерта Інституту енергетичних досліджень Юрія Корольчука, не остаточне. Це тільки перший етап. За ним неодмінно будуть наступні. Зміни торкнуться практично всіх сфер.

У свою чергу, підвищення ціни на газ уже призвело до зростання тарифів на теплову енергію та гарячу воду. Перша

зросте на 40%, гаряче водопостачання – на 70%.

Паралельно зі зростанням ціни на блакитне паливо з червня підвищили вартість на електроенергію для населення на 10–40%, залежно від регіону. Національна комісія регулювання енергетики роз'яснює: «Запропоноване підвищення тарифів на електроенергію для населення призведе до збільшення місячних витрат на оплату електроенергії кожним споживачем у таких розмірах: за умови споживання на місяць 50 кВт\год – на 1 гривню, 100 – на 3 гривні, 150 – на 4 гривні, 300 – на 12 гривень, 500 – на 23 гривні, 800 – на 40 гривень, 1000 кВт\год – на 116 гривень».

Економісти всіх рівнів одностайні у тому, що тарифи необхідно приводити до економічно обґрунтованого рівня. Інша річ, як визначити цей «економічно обґрунтований рівень»? Бо складається враження, що всі служби, причетні до «математичних розрахунків», у платіжних документах за послуги ЖКГ намагаються під шумок внести свої корективи. Приміром, у столиці вже з 1 липня загальний тариф на холодну воду становитиме 6,22 гривні за 1 кубічний метр, тоді як раніше ми платили 3,18 гривні. Гаряча вода у Києві подорожчає одразу на 70%. Чиновники натякають, що підвищення може відбуватися у два етапи, аби не шокувати населення. Однак те, що зростання тарифів по кожному рядку платіжних документів неминуче, не приховують.

Директор Центру Разумкова Василь Юрчишин наполягає на проведенні масштабної роз'яснювальної роботи з населенням. «Важливо розуміти, що підняття тарифів – це не самоціль, це один з інструментів збалансування бюджету», – зізнається він.

СУБСИДІЇ ВІД ДЕРЖАВИ

Аби пом'якшити шок від неминучого зростання цін на комунальні послуги, Міністерство соціальної політики спрочувало на випередження. Міністр профільного міністерства Людмила Денісова заявила: «Незважаючи на підвищення тарифів, із 1 липня 4,5 млн сімей не платитимуть ані копійки більше. Вони отримають державну підтримку й розмір їхніх платежів за комунальні послуги не зміниться».

Це означає, що підвищення тарифів ЖКГ компенсуватиметься за рахунок адресної допомоги малозабезпеченим. Представник казначейства США Джек Лью радить Україні «вжити всіх заходів, аби допомогти найбільш уразливим домогосподарствам витримати удар через вимушені економічні зміни».

Кого слід вважати «найбільш уразливими»? Експерти пояснюють: право на отримання житлових субсидій мають домогосподарства, у яких витрати на оплату житлово-комунальних послуг у межах встановлених норм перевищують 10% середньомісячного сукупного доходу (для сімей, у яких проживають непрацездатні особи, і родин, у складі яких є неповнолітні діти або інваліди I або II груп і доходи яких на одну особу не перевищують прожиткового мінімуму), або 15% (для сімей, у складі яких є працездатні особи).

Уже затверджено Програму житлових субсидій, головне завдання якої – забезпечити стабільність витрат неможливих українських родин від зростання вартості житлово-комунальних послуг. З питань призначення житлової субсидії слід

У лютому 2014-го житлові субсидії отримували 1 мільйон 143 тисячі родин. Нині прогнозують, що право на отримання таких субсидій матимуть приблизно 1,5 мільйона сімей по всій Україні.

Отримати інформацію про нові тарифи та дізнатися, як їх розраховувати з 1 липня, можна у контакт-центрі Київенерго, зателефонувавши за номером 1588. Окрім того, кожен мешканець може стежити за своїми рахунками за електроенергією в «особистому кабінеті» на офіційному сайті відомства.

Економити – це не означає у всьому собі відмовляти, це означає ощадливо використовувати газ, електроенергію, воду...

звертатися до управління праці та соціального захисту населення за місцем реєстрації. У сільській місцевості заяви з необхідними документами для призначення субсидій приймають уповноважені особи, яких визначають виконавчі органи сільських і селищних рад.

Для того, аби розраховувати на субсидію, треба подати до відповідних органів заяву за встановленим зразком, декларацію про доходи і майновий стан осіб, зареєстрованих у житловому приміщенні, довідки про доходи кожної особи, зареєстрованої у житловому приміщенні. Всі документи складаються за встановленою формою.

Право на призначення компенсації мають сім'ї, середньомісячний сукупний дохід яких (за попередні шість місяців) не перевищував величини прожиткового мінімуму для сім'ї. Прожитковий мінімум сім'ї дорівнює сумі прожиткових мінімумів для кожного члена родини – близько 1190 гривень.

Приміром, сім'я з чотирьох осіб: чоловік, дружина, двоє дітей віком від 6 до 18 років. Заробітна плата чоловіка та його дружини становить 4500 гривень на місяць. Дохід родини у цьому випадку менший за встановлений прожитковий мінімум, тож сім'я має законне право на компенсацію. Скажімо, до підвищення цін і тарифів на природний газ і теплову енергію сім'я сплачувала 300 гривень на місяць, а після підвищення – 400 гривень. Розмір щомісячної компенсації становитиме 100 гривень.

Тож якщо ви ретельно підрахували всі витрати на комуналку і дійшли висновку, що цей тягар не підйомний, не зволікайте і звертайтеся до органів соціального захисту. Вашу заяву мають розглянути впродовж 10 днів після подання і надіслати повідомлення щодо ухваленого рішення про призначення компенсації та її розмір.

Компенсація надається на безповоротній основі, її отримання не пов'язане із

зміною форми власності житла і не тягне за собою таку зміну. Однак для її отримання сім'я має сплачувати свою частину платежу за комунальні послуги, інакше надавати компенсацію припинять.

ЯК ЕКОНОМИТИ НА КОМУНАЛЦІ?

Економіка нашої держави, порівняно з тією ж Польщею, надзвичайно енергозатратна. Якщо європейці в усьому намагаються економити, то нам доводиться тільки звикати до режиму заощадження. Економити – це не означає у всьому собі відмовляти, це означає ощадливо використовувати газ, електроенергію, воду, що допоможе непогано економити. Аналітики дійшли висновку: поки комунальні послуги залишалися дешевими, люди не замислювалися над економією.

Однак для того, аби в людей з'явилися стимули до заощадження електроенергії,

газу, води та тепла, держава має прозоро розраховувати та регулювати тарифи. Компанії, які займаються постачанням комунальних послуг, не мають отримувати надприбутків і в жодному разі не закладати в тарифи наслідки своєї безгосподарності. Народ мусить чітко знати, що саме закладається у собівартість послуг. Тільки тоді можна говорити про реформу житлово-комунального господарства, коли відповідальність буде обоюдною – і з боку житлово-експлуатаційних підприємств, і з боку пересічних громадян.

Якщо торкнутися теми економії глибоше, постає доволі неприваблива картина щодо лічильників на воду. Без лічильників кожна родина платить за воду – холодну та гарячу – утричі більше, ніж власники квартир, які мають лічильники. Питання, чому комунальники зволікають із встановленням лічильників у кожному помешканні, радше риторичне.

Для тих, у кого в квартирі є лічильник, не зайво виявиться така інформація: якщо з крана капає вода, то за добу ви втрачаєте 24 літри. Начебто дрібниця. Однак за місяць набігає 720 літрів. А якщо з крана тече струмінь води об'ємом приблизно із сірник, то за місяць цифра «вилетить» у 4320 літрів. Тут уже все залежить від дбайливості господаря: або полагодити кран, або викидати на вітер гроші.

Нам поки що незнайоме поняття – мити тарілки, як в Європі. Там очищені від залишків їжі тарілки й столові предмети складають у раковину, злив затикають пробкою, додають миючий засіб і мнуть посуд. Потім споліскують в окремій посудині з чистою водою. У такий спосіб суттєво заощаджують воду.

Порад і рекомендацій з приводу економії на комунальних послугах досить багато. І щодо економного витрачання електроенергії, газу і тепла. Це, на перший погляд, прості та відомі всім істини, однак часто ними нехтують або не вірять, що вони дієві та ефективні. Варто спробувати, аби потім щиро здивуватися, скільки грошей залишилося в сімейному бюджеті.

І ще про одне. Відтепер, коли плата за комуналку зросла, кожен українець має право вимагати справді якісних послуг. На суму, яку він добровільно віддає державі.

ЗВОРОТНИЙ БІК МЕДАЛІ

Ініціатива наповнити державний бюджет за рахунок подорожчання комунальних послуг загрожує зростанням неплатежів. До такого висновку схиляється більшість експертів житлово-комунального ринку. Президент Українського аналітичного центру Олександр Охрименко зауважує: «Таке вже було, коли економічна скрута в Україні не давала змогу громадянам оплачувати комунальні послуги

вчасно і в повному обсязі. В останні роки ситуація змінилася на краще, аж до стовідсоткової оплати по окремих регіонах. Якщо зараз це буде порушено, ми повернемося на багато років назад, до великих комунальних боргів, відтак матимемо зворотний ефект». І додає, що сьогодні держава надає субсидії тим громадянам, чий витрати на ЖКФ перевищують 15% доходу сім'ї для тих, хто працює, і

10% для пенсіонерів. «Очевидно, що після недавніх подій таких людей стане набагато більше, і в державному бюджеті треба передбачити гроші на субсидії – тільки у такому разі можна підвищувати тарифи. Однак немає впевненості, що це буде зроблено», – зазначив аналітик. Крім того, за його словами, ймовірно, витрати Держбюджету скорочуватимуться за рахунок замо-

рожування пенсій і зарплат бюджетників, тоді як у чинному бюджеті передбачено зростання соціальних стандартів приблизно на 8% у грошовому вираженні. «За рахунок одного тільки підвищення зарплат і пенсій розраховують у 2014 році заощадити близько 15 млрд грн. Більше того, не можна виключати зниження базових соціальних виплат», – пояснює економіст.

Заради єдності, миру та взаєморозуміння

Протягом кількох місяців Інтернаціонал будівельників і деревообробників (BWI) та його членська організація – Профспілка працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України разом із профорганізаціями з 128 країн світу спостерігають за подіями в Україні та глибоко занепокоєні ескалацією конфлікту. Аби підтримати зусилля Профспілки будівельників України у відновленні єдності, миру, взаєморозуміння між членами профспілок, розробити механізми, які допоможуть у боротьбі з політичною та економічною кризою, BWI організував Місію солідарності в Україну.

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Тетяна РУБАН
«ПВ»

У рамках Місії 19–20 червня відбувся круглий стіл за участю представників профспілкових організацій будівельників з усіх регіонів України. До його роботи також долучилися асистент генерального секретаря Інтернаціоналу будівельників і деревообробників Маріон Хельмана, керівник Профспілки будівельників Німеччини, віце-президент Інтернаціоналу будівельників і деревообробників Дітмар Шефферс, керівник Профспілки будівельників Італії, президент Європейського комітету BWI Волтер Скъявелла, директор регіонального представництва Фонду імені Фрідріха Еберта в Україні та Білорусі Штефан Мойзер, голова Профспілки будівельників Грузії Марина Куртанідзе.

У вступному слові голова Профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів Василь Андреев наголосив на важливості діалогу між членами профспілки з усіх регіонів, що має сприяти врегулюванню соціальних, економічних, політичних проблем, з якими сьогодні зіткнулася країна.

Упродовж двох днів профспілкові лідери обмінялися думками щодо стану економіки

та соціальної сфери у своїх регіонах, а також донесли до колег позицію своїх спілчан щодо збройного конфлікту, який триває в Україні, висловили сподівання на якомога швидшу стабілізацію ситуації в країні, збереження миру, життя і здоров'я її громадян. Серед багатьох проблем, які озвучили учасники круглого столу, основними вони вважають втрату робочих місць, не виплату і скорочення зарплатних плат, що на тлі зростання вартості життя загострює соціальні проблеми і створює загрозу стабільності не лише економіки, а й цілісності держави. Так, голова Криворізької галузевої організації профспілки Олімпіада Фарафонова звернула увагу учасників круглого столу на те, що держава не розраховується із виконавцями будівельних робіт, які фінансуються за рахунок Держбюджету, через що виникають великі борги із виплати зарплати. Тим часом спрощення візового режиму призведе до ще більшої міграції робітників будівельної галузі в країни Європи та Азії. І насамперед ними виявляться, за словами голови Львівської обласної організації профспілки Марії Карвацької, випускники професійних навчальних закладів, які не зможуть знайти собі роботу в Україні.

Власною оцінкою ситуації, що склалася в Україні, та шляхами виходу із кризи поділилися за-

кордонні колеги. Про те, як грузини пережили війну 2008 року, як це вплинуло на життя громадян і як профспілка допомогла повернути мир і порозуміння між людьми, розповіла голова грузинської профспілки будівельників Марина Куртанідзе.

Скорочення робочих місць, не виплата зарплати призводить до того, що робітники ідуть шу-

кати кращої долі до інших країн і змушені працювати там за низьку заробітну плату, жити в жахливих умовах. На проблеми, з якими зіштовхуються профспілки будівельників у Європі та за межами Євросоюзу, у своєму виступі звернув увагу українських колег керівник профспілки будівельників Німеччини Дітмар Шефферс. За його словами, схожа ситуація спостерігається і в Азії, де малайзійські робітники практично витісняють із ринку будівельників з Непалу. А будівельники з Болгарії та Румунії ідуть до Катару і погоджуються працювати за низькими тарифними угодами. За словами Дітмара Шефферса, у своїй країні вони не можуть отримувати достатні зарплати, аби утримувати свої сім'ї, тому вимушені шукати заробіток в інших країнах.

Директор регіонального відділення Фонду імені Фрідріха Еберта в Україні та Білорусі Штефан Мойзер зазначив, що внаслідок виконання вимог Міжнародного валютного фонду, на які погодилася Україна в обмін на отримання фінансової позики, українців можуть очікувати неконтрольовані соціальні та економічні наслідки. Як приклад, керівник Профспілки будівельників Італії Волтер Скъявелла навів ситуацію в Італії,

Греції та Іспанії, де заходи жорсткої економії з 2008 року знищили багато трудових і соціальних прав, проте не стабілізували економіку і не сприяли економічному зростанню.

За словами асистента генерального секретаря Інтернаціоналу будівельників і деревообробників Маріона Хельмана, українська влада може повторити помилки урядів південних країн ЄС, коли виходили із кризи за рахунок найманих працівників. Проте ні в Мадриді, ні в Римі, ні в Афінах значних позитивних змін не відбулося, зросло безробіття, критично збільшилася кількість бідних.

Під час візиту делегація Місії відвідала Будинок профспілок на Майдані Незалежності. За словами закордонних колег, українська держава має допомогти профспілкам у справі відновлення споруди, взяти на себе значну частину витрат на відбудову профспілкового центру, знищеного в результаті атаки правоохоронців. «Ми чекаємо, що український уряд, кивська влада та особисто мер міста Віталій Кличко також зроблять свій внесок у відновлення будівлі», – сказав Дітмар Шефферс.

За підсумками круглого столу його учасники ухвалили низку рішень щодо виходу країни з кризи.

КОМЕНТАРІ

Василь АНДРЕЄВ,
голова Профспілки
будівельників
України:

Сьогодні Україна перебуває у важкій соціальній, економічній, політичній і військовій ситуації. Тому діалог між членами профспілки з усіх регіонів є невід'ємною частиною врегулювання проблем, які виникли в країні.

Олімпіада ФАРАФОНОВА,
голова Криворізької
галузевої
профорганізації:

Більшість будівельних підприємств, які були задіяні на будівництві за рахунок бюджету, не отримали розрахунки за виконані роботи. Наразі органи контролю проводять перевірки, за результатами яких обіцяють виплатити гроші.

Марія КАРВАЦЬКА,
голова Львівської
обласної
профспілкової
організації:

Біда у тому, що більшість наших будівельників працюють і в Польщі, і в Португалії, і в Німеччині, і в Іспанії. Крім того, з'являється інша проблема – безвізовий режим. І за такої ситуації, що склалася в Україні, міграція робітників виявиться ще більшою.

Дітмар ШЕФФЕРС,
керівник
Профспілки
будівельників
Німеччини:

Практично скрізь у Європі спостерігається міграція будівельників у пошуках заробітків. Схожа ситуація і в Азії. Це пояснюється тим, що робітники у своїй країні не отримують достатні заробітні плати, аби утримувати свої родини.

Штефан МОЙЗЕР,
керівник регіонального
відділення
Фонду ім. Ф. Еберта
в Україні та Білорусі:

Європа теж вдається до заходів з економією коштів. Світовий банк, Євробанк, МВФ висувують жорсткі вимоги щодо скорочення соціалізації, заморожування зарплат, скасування субсидій. Маємо спільно вирішувати, як протистояти цьому тиску.

Фото Влада ХОМЕНКА

з місця події

ПРОТЕСТ У ЦЕНТРІ КИЄВА

Протест на ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» докотився до столиці України. 17 червня працівники підприємства в центрі Києва пікетували будівлю Кабінету Міністрів та Адміністрації Президента. Вони закликали керівників держави підтримати трудовий колектив криворізького гірничо-металургійного гіганта в його боротьбі за свої права.

Олексій МИЧКОВ

Пікетування адмінбудівель, де працює Уряд і розташований офіс Глави держави, було організовано зусиллями профкомом первинної організації Профспілки металургів і гірників України (ПМГУ) ПАТ «АМКР». Підтримку даної акції надали Федерація профспілок України і Центральний комітет ПМГУ.

Звичайно, протест у Києві за своєю чисельністю поступався аналогічним заходам у Кривому Розі. Однак навіть сотні мітингувальників з профспілковими прапорами та транспарантами виявилися цілком достатньо, щоб до людей вийшли і вислухали їхні вимоги, а потім запросили для подальших переговорів. Перша зустріч відбулася в будівлі українського Уряду. На ній були присутні представники Секретаріату Кабінету Міністрів, Міністерства соціальної політики, Державної інспекції з питань праці і Фонду державного майна. З боку трудового колективу в переговорах взяли участь голова профкому ПМГУ ПАТ «АМКР» Юрій Бобченко, заступник голови ЦК ПМГУ Олександр Рябок, перший заступник голови профкому підприємства Наталія Маринюк і екс-голова Фонду держмайна, нинішня голова Союзу жінок України «За майбутнє дітей» Валентина Семенюк-Самсоненко.

У ході спілкування високопосадовцям розповіли про непросту ситуацію, що склалася останнім часом на одному з найбільших в Україні підприємств гірничо-металургійної галузі, зокрема систематичне зменшення чисельності персоналу і мало не стовідсотковий знос основних засобів виробництва, багаторазове збіль-

шення навантаження на працівників та суттєве зниження реального рівня їх зарплати. Усе це стало причиною глибокого невдоволення криворізьких металургів і гірників. Трудовий колектив з вини власника, який не бажає йти на компроміс, виявився на порозі соціального вибуху, що загрожувало зупинкою виробництва. Останньою краплею, що переповнила чашу терпіння людей, стала відмова адміністрації ПАТ «АМКР» підвищити розміри тарифних ставок і посадових окладів з урахуванням реалій сьогодення дня, причому така можливість у власника підприємства є.

Під час переговорів у Кабінеті Міністрів представники протестувальників ознайомили столичних чиновників з фактами систематичних порушень інвестиційних зобов'язань, взятих власником ПАТ «АМКР» Лакшмі Мітталом при купівлі підприємства. Потурання цьому з боку колишнього керівництва країни призвело до того, що адміністрація остаточно відмовилася рахуватися з думкою трудящих і припинила конструктивний діалог з їх повноважними представниками в особі профспілок.

Крім іншого, на зустрічі було порушено питання про неприпустимість розграбування надбавок країни. Сьогодні, за інформацією профспілкової сторони, власник продовжує безконтрольно вивозити залізорудну сировину за межі України, використовуючи при цьому сумнівні компанії та нехтуючи інтересами нашої держави. «Ми дуже сподіваємося на підтримку Уряду, – заявив після переговорів Юрій Бобченко. – Інформацію про все, що відбувається на підприємстві, надано відповідним особам. Нам пообіцяли, що найближчим часом буде створена спеціальна урядова комісія, до

якої увійдуть також представники трудового колективу ПАТ «АМКР».

Після спілкування в Кабміні протестувальники вирушили до Адміністрації Президента на вулицю Банкову. Тут переговори тривали ще довше, ніж в Уряді. Лише близько трьох годин пополудні представники мітингувальників повернулися назад. Вони негайно ж відзвітували перед присутніми на Банковій про досягнуті результати. Голова профкому Юрій Бобченко висловив стриманий оптимізм з приводу обох зустрічей, відзначивши відсутність формалізму з боку фахівців держапарату. Чиновники уважно вислухали представників протестувальників, докладно розпитали, потім усе ретельно зафіксували і відразу ж запропонували низку варіантів виходу з ситуації. У ході бесіди в Адміністрації Президента лунало й дуже болюче для будь-якого власника великого приватного бізнесу слово «націоналізація». За словами Юрія Бобченка, позиція профкому з цього приводу залишається незмінною. «Трудовому колективу не настільки важливо, хто володітиме підприємством – держава чи приватний бізнес. Головне, щоб власник був ефективним, справедливим і соціально спрямованим», – наголосив він.

Підтримала профлідера і Наталія Маринюк, відзначивши зміни в ставленні органів державної влади до проблем криворізьців і їх бажання допомогти вирішити кризову ситуацію. «Це попередні зустрічі, – сказала вона. – Надалі триватимуть вже більш ґрунтовні переговори. Сподіваємося на позитивний результат, тим більше, що колектив підприємства нас цілком у цьому підтримує. Головне, що нас почули у вищих ешелонах влади, і це вселяє надію».

ЗАКАРПАТТЯ | ЗУСТРІЧІ

ДЕНЬ ОБЛПРОФРАДИ В ТЯЧІВСЬКОМУ РАЙОНІ

У практику роботи Закарпатської обласної ради профспілок увійшло проведення Дня облпрофради в містах і районах нашого краю. Нещодавно його було проведено в гірському Тячівському районі.

Сергій БАРАНЧИКОВ
завідувач відділу організаційно-зупиняючої роботи облпрофради

У районному Будинку культури відбулася зустріч керівників облпрофради та галузевих профспілок із профспілковим активом бюджетних галузей, на якій розглянуто питання соціального партнерства, оздоровлення працівників і членів їхніх сімей. Перед профспілковими активістами виступили заступник голови Закарпатської облпрофради Василь Захарєць і директор виконавчої дирекції обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності Ігор Сегляник. У центрі зайнятості селища Дубове проведено засідання круглого столу з питань зайнятості населення в гірській місцевості, соціального захисту малозабезпечених категорій громадян.

У селі Лопухово профспілкові працівники області відвідали новостворений музей славного земляка – Героя Соціалістичної Праці, переможця міжнародних змагань лісорубів у 1967 році в м. Монреалі (Канада) Івана Чуси. З матеріалами й експонатами музею гостей ознайомив син героя-лісоруба Іван, а спогадами про співпрацю поділилися його колишні колеги Володимир Ільков і Михайло Шрюба. Під час перебування в селищі Усть-Чорна директор виконавчої дирекції обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності Ігор Сегляник, заступник голови Закарпатської облпрофради Василь Захарєць, голови обласних галузевих профспілок вивчали можливості оздоровлення працівників і дітей нашої області в місцевих оздоровчих закладах із діючими природними факторами.

Учасники Дня облпрофради в Тячівському районі
Фото автора

ОГОЛОШЕННЯ

Конкурсна комісія Приватного Закарпатського обласного акціонерного товариства по туризму та екскурсіях «Закарпаттурист» повідомляє про проведення повторного конкурсу з продажу нерухомого майна, місцезнаходження якого: Закарпатська область, м. Мукачеве, вул. Духновича, 93, а саме: готель, ресторан, прохідна, трансформаторна, склад, насосна, котельня, гараж-працьня, КНС, навіс, бруківка, естакада, інші споруди. Земельна ділянка площею 2,5 га перебуває на праві постійного користування. Початкова (стартова) ціна продажу, згідно з експертною оцінкою, – 6 995 000,00 грн (шість мільйонів дев'яност дев'яност п'ять тисяч гривень), в т. ч. ПДВ. Детальна інформація про умови конкурсу – на сайті www.zakatur.uzhgorod.ua або за тел.: (0312) 61-26-89, 64-05-47. Конкурс відбудеться 16 липня 2014 року о 12.00 за адресою: м. Ужгород, вул. Кошицька, 30.

Поспішайте придбати нерухомість у привабливому куточку екологічно чистого Закарпаття!

ЗМІНИ ДО КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ – БАЧЕННЯ ПРОФСПІЛОК

19 червня в рамках публічного обговорення майбутніх конституційних змін Федерація профспілок України у готелі «Турист» провела круглий стіл на тему «Зміни до Конституції України – бачення профспілок», на якому обговорили проект Концепції внесення змін до Конституції України.

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Олена ОВЕРЧУК
«ПВ»

СУСПІЛЬСТВО ПОТРЕБУЄ ЗМІН

У заході взяли участь представники Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства соціальної політики України, Державної інспекції України з питань праці, Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України, Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Об'єднання всеукраїнських профспілок і профоб'єднань «Єдність», Федерації профспілок транспортників, працівників апарату Федерації професійних спілок України, а також представники членських організацій ФПУ. Модератором круглого столу виступив заступник Голови ФПУ Сергій Українець.

Під час засідання круглого столу його учасники зупинилися на трьох основних питаннях:

- конституційні права громадян та гарантії їх реалізації, контроль громадянського суспільства за забезпеченням цих прав;

- трудові та соціально-економічні права: повнота відображення у Конституції та механізми захисту в умовах очікуваної адміністративної реформи;

- оновлення Конституції України – позиція профспілок.

Учасники круглого столу зазначили, що стан українського суспільства й політичні процеси в Україні об'єктивно потребують удосконалення конституційного регулювання суспільних відносин, відтак з підготовкою конституційної реформи не можна зволікати.

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ

Ключовим питанням конституційного процесу має стати вдосконалення механізмів реалізації влади народом, тобто розви-

ток народовладдя, і з цієї площини – формування й удосконалення системи організації публічної влади та механізмів контролю над органами влади з боку громадянського суспільства.

Відтак необхідним видається запровадження інституту народної законодавчої ініціативи, коли законопроект може бути внесено до парламенту та розглядатися позачергово (на вимогу певної кількості громадян, які мають право голосу, наприклад, від 100 до 200 тисяч). За народною ініціативою (на вимогу не менше 1,5 млн громадян України, які мають право голосу) може бути подано законопроект про внесення змін до Конституції або про нову редакцію Конституції України.

Слід розширити коло суб'єктів законодавчої ініціативи, зокрема, надати таке право Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, профспілкам та їх об'єднанням, що захищають і представляють інтереси значної кількості громадян України.

Також назріли питання конституційного унормування положення про скасувальний референдум (народне вето) та право на конституційну скаргу.

Доцільно істотно розширити й конкретизувати права інститутів громадянського суспільства, зокрема профспілок, на участь в управлінні державними справами, здійснення громадянського контролю за дотриманням соціальних і трудових прав та реалізацією відповідних державних програм.

У змісті документа належить усунути такі недоліки, як недостатність механізмів гарантування конституційних прав і свобод людини й громадянина; ваді в організації та функціонуванні державного механізму; недосконалість системи стримування і противаг, неефективність існуючої територіальної влади.

Потрібно встановити конституційний обов'язок держави, передусім органів виконавчої влади, забезпечувати та захищати трудові, соціальні права грома-

дян, вживати всіх наявних заходів для забезпечення права громадян на своєчасне одержання винагороди за свою працю, підтримувати та заохочувати зайнятість і працевлаштування працездатного населення, молоді та людей передпенсійного віку, створювати стимули й заохочення (в тому числі у сфері оподаткування) для самозайнятості населення.

Основний закон має містити дієві механізми відповідальнос-

Заслугує на підтримку принципова позиція науковців-конституціоналістів і громадських експертів, які звернулися до Верховної Ради України та громадянського суспільства з відповідною заявою.

Учасники круглого столу констатують, що створена Верховною Радою Тимчасова спеціальна комісія з питань підготовки законопроектів про внесення змін до Конституції України попри те, що відповідні пропозиції

– звертаються до Верховної Ради із закликом консолідувати всю Україну, її суспільні сили навколо конституційної реформи, провести широке її обговорення з представниками громадянського суспільства для забезпечення відображення в Конституції інтересів усього народу;

– висловлюють готовність профспілок України – як законних представників трудящих долучитися до реформування

Серед пропозицій ФПУ щодо конституційних змін, зокрема, такі: необхідно встановити конституційний обов'язок держави, передусім органів виконавчої влади, забезпечувати та захищати трудові права громадян; вживати всіх наявних засобів для забезпечення права громадян на своєчасне одержання винагороди за свою працю; підтримувати та заохочувати зайнятість і працевлаштування працездатного населення, молоді та людей передпенсійного віку; створювати стимули й заохочення (в тому числі у сфері оподаткування) для самозайнятості населення.

ті органів влади, посадових осіб, у т. ч. народних депутатів, за рішення, які порушують конкретне право громадян.

Зміни до Конституції України мають сприяти досягненню визначеної в ній головної мети, пов'язаної з розвитком і зміцненням демократичної, соціальної, правової держави, створити конституційну основу для реформування судової системи, перетворити суди й правосуддя у справжні гарантії реалізації і захисту прав людини та громадянина.

Учасники круглого столу переконані, що для того, аби конституційна реформа відбувалася в інтересах суспільства та викликала довіру, процес має проводитися прозоро та відкрито й неодмінно за участю якомога більшої кількості організацій громадянського суспільства.

подали як науковці, так і Федерація профспілок України, фактично закрила процес проведення конституційної реформи від суспільства, її робота тривала без належного публічного обговорення напрацьованих змін.

СПО об'єднаних профспілок звертався до голови Тимчасової спеціальної комісії з пропозицією провести презентацію напрацьованого проекту змін до Конституції України для професійних спілок у форматі національного круглого столу для залучення до процесу конституційної реформи громадськості, однак на це звернення так і не було отримано відповіді.

РЕЗЮМЕ

У зв'язку з вищевикладеним учасники круглого столу:

Основного Закону в інтересах гарантованого забезпечення та захисту в конституційному процесі прав трудової людини;

– закликають усіх учасників конституційного процесу до відкритої, конструктивної співпраці задля майбутнього України, сформувати нову людиноцентричну Конституцію, що забезпечить фундаментальні засади побудови по-справжньому правової, демократичної та соціальної держави, надійні правові механізми для розвитку особистості, реального забезпечення владою законних прав, демократичних свобод і загальнолюдських цінностей.

Завершивши обговорення, учасники круглого столу затвердили Рекомендації учасників круглого столу «Зміни до Конституції України – бачення профспілок».

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

ЦИВІЛЬНА ДІЄЗДАТНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

? Якими нормативними актами визначено види цивільної дієздатності особи?

Цивільний кодекс України встановлює обсяг цивільної дієздатності, який може бути обмежений виключно у випадках і в порядку, встановлених законом. Існують такі види цивільної дієздатності:

- повна дієздатність;
- неповна дієздатність;
- часткова дієздатність;
- обмежена дієздатність;
- визнання особи недієздатною.

Повна дієздатність настає з досягненням повноліття, тобто коли людині виповнюється вісімнадцять років.

У випадках, коли закон дозволяє одружуватися до досягнення повноліття, особа, яка скористалася таким правом, набуває повної дієздатності з моменту реєстрації шлюбу. При народженні дитини неповнолітньою жінкою також настає її повна цивільна дієздатність. У разі розірвання шлюбу до настання повноліття набула повна дієздатність особи зберігається.

Цивільним кодексом України також передбачається можливість надання повної цивільної дієздатності особі, якій виповнилося 16 років і яка працює за трудовим договором або бажає займатися підприємницькою діяльністю, а також особою, яка записана матір'ю, батьком дитини до досягнення нею (ним) повноліття. Повна дієздатність надається за заявою зацікавленої особи органом опіки та піклування за письмовою згодою батьків або піклувальника, а за відсутності такої згоди – судом. Якщо особа, якій виповнилося 16 років, бажає займатися підприємництвом, то за наявності

згоди на це батьків або органу опіки та піклування вона може бути зареєстрована як підприємець. Особа набуває повної цивільної дієздатності у момент її державної реєстрації як підприємця. Неповну дієздатність мають фізичні особи у віці від 14 до 18 років (неповнолітні). Вони мають право самостійно розпоряджатися своїм заробітком, стипендією або іншими доходами. Вони також самостійно здійснюють права на результати інтелектуальної, творчої діяльності, що охороняються законом, укладають правочини за згодою своїх батьків (усиновлювачів) або піклувальників.

На правочини щодо транспортних засобів або нерухомого майна, які вчиняються неповнолітніми, батьки (усиновлювачі) або піклувальники мають дати письмову згоду та заверити її нотаріально. Неповнолітні можуть бути учасниками (засновниками) юридичних осіб, якщо це не заборонено законом або установчими документами юрособи. Вони самостійно укладають договір банківського вкладу (рахунку) та розпоряджаються вкладом, внесеним ними на своє ім'я (грошовими коштами на рахунок). Розпорядження грошовими коштами, що внесені іншими особами у фінансову установу на ім'я неповнолітнього, можливе лише за згодою його батьків (усиновлювачів) або піклувальників. Згоду на вчинення неповнолітньою особою правочину дає будь-хто з батьків (усиновлювачів). У разі заперечення того з батьків, з яким проживає неповнолітня особа, правочин може бути здійснений із дозволу органу опіки та піклування. За наявності достатніх підстав суд за заявою батьків (усиновлювачів),

піклувальника, органу опіки та піклування може обмежити право неповнолітньої особи самостійно розпоряджатися своїм заробітком, стипендією чи іншими доходами або позбавити його цього права. Суд скасовує своє рішення про обмеження або позбавлення цього права, якщо відпали обставини, які були підставою для його прийняття. Неповнолітній сам несе відповідальність за невиконання договору, укладеного зі згоди батьків (усиновлювачів), піклувальника. Якщо у неповнолітнього немає май-

Правочин, який вчинено малолітньою особою за межами її цивільної дієздатності, може бути згодом схвалений її батьками або одним з них, з ким вона проживає, або опікуном. Правочин вважається схваленим, якщо ці особи, дізнавшись про його вчинення, протягом одного місяця не заявили претензії другій стороні. Діти не несуть відповідальності за завдану ними шкоду. Обмежена дієздатність може бути визначена судом особи, яка страждає на психічний розлад, що

Повна дієздатність настає з досягненням повноліття, тобто коли людині виповнюється вісімнадцять років.

на, достатнього для відшкодування збитків, додатково (субсидіарно) відповідають батьки або піклувальники. За шкоду, заподіяну іншій особі, неповнолітня особа несе відповідальність на загальних підставах. Часткова дієздатність характерна для осіб віком до 14 років (малолітні), які виступають як самостійні суб'єкти цивільних відносин.

істотно впливає на її здатність усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними. Фізична особа може бути визнана недеєздатною, якщо вона внаслідок хронічного, стійкого психічного розладу не здатна усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними, відтак над нею встановлюється опіка, що призводить до втрати можливості укладення правочинів.

БЕЗПЕКА

ЩО ТАКЕ КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ?

? Під час оформлення на роботу довелось підписати документ про нерозголошення комерційної таємниці? На які відомості поширюється це обмеження?

Поняття комерційної таємниці визначено низкою законодавчих актів. Так, комерційна таємниця – відомість, пов'язана з виробництвом, технологією, управлінням, фінансовою та іншою діяльністю суб'єкта господарювання, використання яких у господарській діяльності надає можливість отримання прибутку та конкурентної переваги чи збереження положення на ринку, розголошення яких може завдати шкоди інтересам суб'єкта господарювання. Склад і обсяг відомостей, що становлять комерційну таємницю, визначаються суб'єктом господарювання відповідно до законодавства.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 р. № 611 «Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці», не можуть бути віднесені до комерційної таємниці:

- установчі документи, а також документи, що дозволяють займатися підприємницькою чи господарською діяльністю та її окремими видами;
- інформація за всіма встановленими формами державної звітності;
- дані, необхідні для перевірки обчислення і сплати податків та інших обов'язкових платежів;
- відомості про чисельність і склад працюючих, їхню заробітну плату в цілому та за професіями й посадами, а також наявність вільних робочих місць;
- документи про сплату податків та обов'язкових платежів;
- інформація про забруднення довкілля, недотримання безпечних умов праці, реалізацію продукції, що завдає шкоди здоров'ю, а також інші порушення законодавства України та розміри заподіяних при цьому збитків;
- документи про платоспроможність;
- відомості про участь посадових осіб підприємства в кооперативах, малих підприємствах, спілках, об'єднаннях та інших організаціях, які займаються підприємницькою діяльністю;
- відомості, що відповідно до чинного законодавства підлягають оголошенню. Підприємства, установи та організації зобов'язані надавати перелічені відомості органам державної виконавчої влади, органам контролю, а також правоохоронним органам, іншим юридичним особам відповідно до чинного законодавства та на їх вимогу.
- Відомості, які можуть бути віднесені до комерційної таємниці, приміром підприємства, повинні мати такі ознаки:
 - не містити державної таємниці;
 - не завдавати шкоди інтересам суспільства;
 - відноситися до виробничої діяльності підприємства;
 - мати дієву або потенційну комерційну цінність і створювати переваги в конкурентній боротьбі;
 - мати обмеження у доступі тощо.
- Відповідальність за розголошення відомостей, що становлять комерційну таємницю підприємства, встановлюється законодавчими актами України.

Комерційною таємницею можуть бути відомості технічного, організаційного, комерційного, виробничого та іншого характеру, за винятком тих, які не можуть бути віднесені до комерційної таємниці.

ДОГЛЯД

ПРИЗНАЧЕННЯ ДИТИНИ ОПІКУНА АБО ПІКЛУВАЛЬНИКА

? Хто може бути опікуном або піклувальником для неповнолітньої дитини?

Відповідно до статті 63 Цивільного кодексу України опікуном або піклувальником признає орган опіки та піклування, крім випадків, встановлених статтею 60 цього Кодексу.

Опікуном або піклувальником може бути лише фізична особа з повною цивільною дієздатністю. Фізична особа може бути призначена опікуном або піклувальником лише за її письмовою заявою. Опікун або піклувальник призначаються переважно з осіб, які перебувають у сімейних, родинних відносинах із підопічним, з урахуванням особистих стосунків між

ними, можливості особи виконувати обов'язки опікуна чи піклувальника. При призначенні опікуна для малолітньої особи та призначенні піклувальника для неповнолітньої особи враховується бажання підопічного. Фізичній особі може бути призначено одного або кількох опікунів чи піклувальників.

СЦЕНА ЖИТТЯ В ОЧІКУВАННІ «КАПРЕМОНТУ»?

Стаття Олега Вергеліса «Губите ли вы театр?», надруковану в «ДТ» й розтиражовану іншими ЗМІ наприкінці минулого театрального сезону, взагалі можна назвати програмною: під професійним пером видатного театрознавця «вишукувалися» довоклатеатральні й сутю театральні рани та виразки, до яких призвела так звана культурна політика держави. Неграмотна, байдужа, недалекоглядна. В цій же статті – цілком прочитуваний – рекомендації щодо усунення вад. «Такої звинувини, як театр, – пише, зокрема, Олег Вергеліс, – в українській дер-

жавній голові нині не існує. Художній талант у цій країні, в цих театрах давно нічого не вирішує, тут усе вирішують лише кумівство, корупція, родинність, телефонне право» («Дзеркало тижня», червень 2013 року). Ця тема дійсно варта того, аби її розвива-

ти, розгортати, перетворювати на маніфест. Але театр, цей дивовижний живий організм, що дихає, кипить, затихає, мімікрує, атакує, все ж таки має, мабуть, життєстійкість ніжної й позірно беззахисної рослини, що примудряється пробити асфальт і квітнути на очах вражених перехожих. Принаймні той же автор називає цілу низку кращих вистав минулого столітнього театрального сезону. Й серед ін-

ших – ексцентричну комедію «Опискин. Фома!» режисера Олексія Лісовця у Київському академічному театрі драми та комедії на Лівому березі. Інсценування відомого твору Ф. Достоєвського «Село Степанчиково та його мешканці». Це спроба постановника побачити в сюжеті класика реалії нашої вічної «божевільні», коли маніпулятор і нахабного нічому сприймають як пророка.

ЛЕГШЕ ЗА ЛЕГКЕ

«ЖИТТЕПИС» ПОВІТРЯНОЇ КУЛЬКИ

Тетяна МОРГУН

спеціально для «ПВ»

Хто їх вигадав, оці яскраві, різнокольорові повітряні кульки, до яких ми звикли з дитинства? Чи не є вони «молодшими братами» гігантів старовинного повітроплавання? Приміром, змальованого Жюлем Верном у романі «П'ять тижнів на повітряній кулі»? То, до слова, був перший роман, що приніс майбутньому видатному письменникові неабияку популярність. А поштовок до написання книги, розповідає fantlab.ru, стало знайомство Верна із славетним повітроплавцем і фотографом Надаром 1860 року. Пізніше вони обидва очолили «Товариство захоплення повітряних сполучень». Такій собі віртуальній «аеропорту» XIX століття! Але, виявляється, все це не було таким уже й новим! Історія наповнених повітрям куль, що літають у небо, почалася набагато раніше. Дослідники дійшли висновку, що найперші згадки про виготовлення подібних куль з'явилися у карельських рукописах. Зокрема, в славетному карело-фінському епосі «Калевала», що є неопинним джерелом інформації про давню карельську повітроплавання. В одній з рун навіть детально змальовується процес виготовлення повітряної кулі: «Старий мудрий Вайнямейнен/Вековечний прорицатель/Строил шар из кожи бычьей/Из китовой шил он шкуры/Надувал тот шар он дымом/Газом наполнял болотным/Плел канаты с жил оленьих/Из лосиних вил веревки (occursis-karelii.net, переклад Л. Бельського).

Літописи карелів, датовані ще XII століттям, розповідають, що подібну повітряну кулю мала чи не кожна родина, й нібито саме за допомогою такого «транспорту» давні карели частково долали проблему бездоріжжя – повітряні кулі допомагали людям дістатися з одного населеного пункту до іншого. Подібний засіб сполучення не міг не відзначити й російський поет Г. Державін, призначений 1784 року Олонецьким губернатором (там само). Навіть оспівав його у своїх віршах! Ясно, що подібні подорожі небом були небезпечними, бо оболонка із шкіри тварин могла не витримати повітряного тиску й вибухнути...

У 1824 році, в Лондоні, професор Майкл Фарадей винайшов гумові повітряні кулі: він вивчив еластичні властивості каучуку, зробив із цього матеріалу два «коржі», середину обсипав борошном (аби не злипалися), а необроблені береги склеїв. Такі мішечки можна було використовувати для дослідів з воднем (fantv.ru). Ще через кілька десятиліть фарадєївські мішечки почали наповнювати газом, й вони легко злітали в повітря, чим дуже тішили публіку на міських святах у різних країнах. Однак після того, як 1922 року яскраві повітряні кульки, наповнені воднем, вибухнули під час якогось свята у США, їх почали наповнювати більш безпечним гелієм, що показав себе не гіршим за водень. А з випуском на початку 30-х років кульок з латексу вони перейшли до наступної стадії свого розвитку, діставши змогу змінювати форму. Цілий світ оцінив новачку, й відтоді дизайнери, оформлюючи свята, створювали із кульок композиції, надавали їм вигляду собак, жирафів, літаків тощо.

ПОСТАТІ | ТА САМА ПОПЕЛЮШКА

ЖЕЙМОВОЧКА

Тетяна МОРГУН

спеціально для «ПВ»

«Прячу я печаль свою/Я не плачу, а пою/Улыбаюсь даже/Но неужто никогда/Не уйду мне никуда/От зольи и сажки?»...

Згадаймо фільм 1947 року режисерів Надії Кошеверової й Михайла Шапіро «Попелюшка» за сценарієм Євгена Шварца з Яніною Жеймо у головній ролі. Багато було на нашій пам'яті театральних і кіношних Сіндерелл та Попелюшок – одна з них навіть негритянка в однойменній голлівудській стрічці 1997 року. Однак, думається, мініатюрна й ніжна Жеймо лишається Попелюшкою-зіркою, ностальгічно налаштуваючи чутливі сердечні струни на часом приховані сокровенні мрії, що не дорослішають, а тому завжди лишаються світлими й чистими.

Яніна Жеймо народилася 29 травня 1909 року в сім'ї циркових артистів – найзички, гімнастки, ексцентрики. Батько, Болеслав Жеймо, очолював цю сімейну групу улюбленців публіки. Спочатку їх було п'ятеро: батько, мати й три дочки. Потім підросла Яніна, молодша, й, маючи лише три роки, приєдналася до родинного циркового ансамблю. Коли 1923 року Болеслав Жеймо помер, номер розвалився. Якійсь час матір і чотирих дочок годувала естрада. Всі вони були по-справжньому талановиті, легко освоювали нові жанри, різні музичні інструменти. Тому 15-річна Яніна, яка вже мала на той час 12 років акторського стажу й бажання далі розвиватися, звалилася на наступний крок: потай від рідних і паралельно з роботою на естраді вступила до дуже цікавої ленинградської кіношколи, що називалася «Фабрика ексцентричного кіноактора» (ФЕКС). Акторською студією керували майбутні видатні режисери – Григорій Козинцев та Леонід Трауберг, тож доля дівчини справді всміхнулася. Уже 1925 року Жеймо дебютувала в ексцентричній короткометражці своїх педагогів «Мішки проти Юденича» (kinofish.uu), а разом з нею в стрічці знялися Сергій Герасимов та Андрій Костричкін – перший чоловік Яніни, з яким вона познайомилася у ФЕКСі. Наступного року акторка знялася одра-

зу в кількох фільмах Козинцева й Трауберга, а початок 1930-х років став, мабуть, у всіх сенсах найбільш результативним у її кінокар'єрі. Першою головною роллю Жеймо була школярка у фільмі «Розбудіть Оленку» (1834). Із цього приводу відома актриса Олена Сгорова писала: «Жодна, навіть наймайстерніша, травесті (за винятком, мабуть, такого феномена, яким свого часу була Яніна Жеймо) не зможе витримати на екрані змагання із звичайним хлопчиком і дівчинкою» (там же). Бо коли цілком доросла Яніна грала підлітка, всі вікові категорії глядачів і сприймали її як підлітка! А за словами ж Григорія Козинцева, Жеймо була «єдиною ра-

...Позадю лишилася страшна війна, коли в блокадному Ленінграді крихітка-Жеймо невпинно працювала вдень, виступаючи в шпиталях, на імпровізованих концертних майданчиках, а вночі чергувала на дахах, гасячи фашистські запально-вальні бомби. Були й непоправні особисті втрати. Поволі країна поставала з руїн, попелищ, і люди, змучені жахами й небезпеками, потребували доброти, тепла, надії, заспокоєння. Нехай і казкових... Тож режисер Надія Кошеверова розпочала зйомки фільму «Попелюшка». На проби приходили юні актриси, за few.su/blogs, але самої лише молодості бракувало, аби правдиво зіграти навіть і казкове щастя, коли знаєш, що таке втрати. Режисер зупинила свій вибір на Жеймо. На той час актрисі було 37 років, і ровесницею казкової героїні була її власна дочка, 16-річна Яніна Костричкіна. Проте «бальзаківський вік» аніскільки не заважає жодному поколінню глядачів, яке вмє цінувати талант і чарівність, а також усі чесноти, притаманні Попелюшці, що неймовірно жіночно, багатобарвно, навіть з лукавинкою втілює Яніна Жеймо.

...Кіностудію було зруйновано, в перервах між зйомками змерзлі актори натягли тулупи, від реквізиту майже нічого не лишилося, й усі приносили з дому щось більш-менш «палацове», «під старовину», аби

«...До сьогодні багато хто її пам'ятає і любить. Буваючи на її могилі, бачу, як зовсім незнайомі люди захоплено шепочуть: «Це ж та сама Попелюшка!» – й покладають букети квітів». Юлій Жеймо, син актриси (peoples.ru/art)

дзянської актрисою, яка вмляла грати в короткометражках».

Популярність Яніни Жеймо була беззаперечною, але особливо високою вона злетіла після виходу в лютому 1936 року повнометражного фільму «Подруги» (де, до речі, Жеймо, єдина з актрис, зіграла свою героїню в дитинстві й дорослому віці). Те ж джерело пише: «Розповідали, що шанувальники ходили за нею натовпом, і навіть подеколи до неї дотомо приїжджали хлопчики й дівчатка, котрі мріяли стати артистами». На студію «Ленфільм» надходили тисячі листів з адресою: «Ленфільм. Пуговище». «Пуговище» – так називали у фільмі її героїню, Асю.

бавило відзняти королівський бал. Розкішну сукню для Попелюшки зшили з клаптиків й лише черевички довелося робити на замовлення: Жеймо мала справді казковий розмір ніжки – 31-й. А на зріст була лише 148 см.

«Попелюшка» принесла актрисі нову високу хвилю популярності. Але надалі ролей було мало, Жеймо займалася озвучуванням, а наприкінці 50-х із своєю третім чоловіком, польським режисером Леоном Жанно, виїхала до Польщі. Вони прожили разом 30 щасливих років. Однак Яніна Жеймо заповідала, що хоче бути похованою в Москві, й близькі виконали цей заповіт.

ЗГАДУЄ СТАНІСЛАВ САДАЛЬСЬКИЙ

У своєму блозі актор пише: «Жеймовочкою» називали маленьку лавочку, на яку Яніні доводилося ставати, аби дотягтися до мікрофона в студії звукозапису... Попелюшка

могла бути не єдиною казковою роллю Жеймо. У 1941 році почалася зйомки кольорової «Снігової королеви», де Яніна мала зіграти Маленьку розійничу. Снігову королеву грала красуня Ксенія Тарасова, Герду – балерина Наталя Садовська із славетної акторської династії Садовських, Кая – зовсім ще юний Всеволод Ларіонов, Казкаря – Юрій Любимов. Павільйонні зйомки завершилися 17 червня, й

уся група виїхала на натуру до Ялти, але 22-го почалася війна, й фільм згорів. А так, хто знає, може, була б у нас із вами ще одна улюблена казка з Яніною Жеймо. Кольорова, а не розфарбована».

СПОРТ

ЛОМАЧЕНКО – ЧЕМПІОН СВІТУ

Українець Василь Ломаченко, який проводив лише третій бій у професійному ринзі, здобув титул чемпіона світу за версією WBO. Наш співвітчизник у Карсоні (США) в двобій за вакантний чемпіонський пояс у напівлегкій вазі здолав до цього моменту непереможного американця Геррі Рассела-молодшого. Ломаченко переміг розділеним рішенням суддів. Один з них вирішив, що була нічия (114:114). Двоє інших суддів за підсумками насиченого і видовищного бою відзначили, що наш співвітчизник домінував упродовж усього поєдинку, завдаючи точні удари в корпус і голову суперника, і віддали перемогу українцю – 116:112. Таким чином, Василь Ломаченко повторив рекорд 39-річної давності боксера з Таїланду Саенсак Мансуріна, який теж став чемпіоном у своєму третьому поєдинку на професійному ринзі.

СПАРТАКІАДА | ЗІБРАЛОСЯ ПОНАД 200 УЧАСНИКІВ

«НОВАТОР» У РОБОТІ І СПОРТІ

Чергова спартакіада заводчан ДП «Новатор», присвячена Дню захисту дітей, відбулася на фізкультурно-оздоровчому комплексі, що є структурною одиницею підприємства. Її організаторами виступили первинна профспілкова організація заводу та адміністрація ФОК «Новатор». Загалом у складі команд у змаганнях взяли участь 200 заводчан.

Валерій МАРЦЕНКО
спеціально для «ПВ»

Традиційно спартакіада ДП «Новатор» є справжнім святом для її учасників та вболівальників. На урочисте відкриття спортивного заходу були запрошені директор підприємства Анатолій Вдовиченко, голова профспілкової організації ДП «Новатор» Олександр Рижанський, директори управлінь підприємства, начальники цехів, голови цехових профспілкових комітетів, працівники заводу.

«На таких людях, як ви, тримається наше підприємство, – зауважив у вступному слові Анатолій Вдовиченко. – Бо такого сильного духу, як у наших заводчан, немає більше ні в кого. Передайте його молодим працівникам, які приходять до нас на завод, і показуйте своїм прикладом, що працівник ДП «Новатор» – це не лише робітник, а й спортсмен, який підтримує себе,

Призери змагань з армреслінгу

свою сім'ю, колектив, у якому він працює, в здоровій фізичній формі». Олександр Рижанський зауважив, що підприємство може пишатися високим рівнем проведення спартакіад по всій Хмельниччині, адже спортсмени «Новатора» захищають честь заводу на міських, обласних та галузевих спартакіадах.

Цьогоріч учасники змагалися у семи видах спорту: шахах, настільному тенісі, міні-футболі, армреслінгу, гирьовому спорті, легкій атлетичі та волейболі. Найкращі учасники змагань виборили право представляти своє підприємство на спартакіадах різних рівнів, де працівники заводу традиційно показують добрі результати. Приміром, команда з міні-футболу ДП «Новатор» бере участь в чемпіонаті м. Хмельницького, виступаючи наразі в першій лізі. А переможць у армспорті Денис Кадинський неодноразово був призером галузевих спартакіад Профспілки авіабудівників України.

Утім, звісно, головною метою змагань є залучення працівників підприємства до постійних занять спортом. Адже робота заводчан не легка, а тому спорт – це своєрідне загартування на витривалість до навантажень, які доводиться долати працівникам щодня. А відтак переможених на змаганнях не буває, у випраші залишаються всі учасники спартакіади.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ОБЛАСНА ПРОФСІЛКА ПРОВЕЛА ТУРНІР

ЖУРНАЛІСТИ ЗАКАРПАТТЯ ВИЗНАЧИЛИ КРАЩИХ

13-й рік поспіль проводить в Ужгороді футбольний турнір команд засобів масової інформації краю Закарпатська обласна профспілкова організація працівників культури. Змагання медійників, присвячені пам'яті відомих футболістів ужгородського «Спартака» Карла Олага і Дмитра Калинича, організовані за підтримки спортивних та журналістських організацій області, завжди вирізняються яскравим і видовищним дійством.

Момент футбольного матчу

Фото автора

Сергій БАРАНЧИКОВ
спеціально для «ПВ»

Цьогоріч футбольний турнір вперше проходив на чудовому спортивному майданчику Закарпатської обласної ДЮСШ департаменту освіти і науки, молоді та спорту ОДА (директор Віктор Дуло). На урочистому відкритті змагань його учасників тепло привітала голова оргкомітету, голова обкому профспі-

лків працівників культури Наталія Товтин, голова обласної організації Національного олімпійського комітету України Іван Ріляк, голова обласної організації Національної спілки журналістів України Дмитро Воробець, голова обласної ФСТ «Україна» Владислав Кушнірчук, автор проекту турніру, журналіст Василь Гаджега.

Усі поєдинки проходили напружено, за підтримки численних уболівальників. Показавши результативну гру,

перемогу в турнірі здобули футболісти збірної команди обласних газет «Спорт тайм» і «Новини Закарпаття» (тренер Степан Селменський). В їх активі три переможні матчі й одна нічия. Другими фінішували представники Закарпатської обласної державної телерадіокомпанії «Тиса» (граючий тренер Віталій Біровчак), третіми стали минулорічні володарі переможного кубка – спортсмени команди «Журфак юнайтед» відділення журналістики фі-

лологічного факультету Ужгородського національного університету (граючий тренер Володимир Тарасюк). До п'ятирки кращих також увійшли команди газет «Срібна Земля» та «Карпати ігрос со». Призери футбольного турніру журналістів нагороджені кубками, дипломами та грошовими винагородами обласної профорганізації працівників культури. А всі учасники турніру отримали пам'ятні призи галузевої профспілки й обласної організації НОКУ.

коротко

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

УКРАЇНЦІ ЗАЛИШИЛИСЯ В ЕЛІТІ

У німецькому Брауншвейгу минулими вихідними завершився командний чемпіонат Європи з легкої атлетики, де перемого святкували господарі. За підсумками 40 видів українська команда набрала 272 очки і стала шостою, що забезпечило нашому спортсменам пропуску в Суперлізі й на наступний рік.

На змаганнях в індивідуальних видах наші атлети завоювали 12 медалей: 3 золоті, 4 срібні та 5 бронзових. Двічі перемогу на турнірі святкувала Анна Рижикова, яка спочатку тріумфувала на дистанції 400 м з бар'єрами (55,00 с), а потім з колегами по команді Дар'єю Приступою, Христіною Суй та Ольгою Земляк показали найкращий результат в естафеті 4x400 м (3.27,66 хв). Ще одне перше місце в індивідуальній програмі завоював Андрій Проценко в стрибках у висоту (2,30 м). На другу сходинку в Брауншвейгу сходили Ольга

Саладуха (потрійний стрибок, 14,33 м), з особистим рекордом Ганна Гацько-Федусова (метання списа, 63,01 м), Оксана Окунева (стрибки у висоту, 1,95 м) та Наталія Погребняк (біг, 200 м, 23,13 с). Ольга Ляхова повторила минулорічний успіх і фінішувала третьою з бігу на 800 м (2.03,39 хв). Тим же може похвалитися Ольга Земляк, яка стала третьою на дистанції 400 м (52,28 с). Подібні ж досягнення у Максима Богдана (метання списа, 80,93 м), Наталії Прищепи (біг, 1500 м, 4.15,71 хв) та Віктора Кузнєцова (потрійний стрибок, 16,63 м).

Дзюдо

ТРИ МЕДАЛІ В БУДАПЕШТІ

Минулого вівкенду в столиці Угорщини відбувся міжнародний турнір серії Гран-прі з дзюдо, в якому взяли участь 407 спортсменів з 53 країн світу. Зі змагань українці повертаються з трьома нагородами.

У Будапешті наша збірна була представлена 23 спортсменами (13 чоловіків та 10 жінок), але на п'єдесталі пошани опинилися лише троє з них. У фінальній зустрічі у ваговій категорії понад 78 кг наша Світлана

Ярьомка поступилася суперниці з Японії Тачімото Мегумі, здобувши «срібло». А двома «бронзами» поповнили скарбничку збірної України Олександра Старкова (до 52 кг) та Георгій Зантаря (до 66 кг).

Забобони, такі як стукання по дереву або кидання солі через плече, допомагають позбутися страху невдачі

Дослідники провели експеримент, попросивши піддослідних спочатку висловити якийсь негативне припущення, а потім скористатися для відведення невдачі або якимось із загальноприйнятих жестів, або зробити щось невідоме, наприклад, кинути м'яч. Ті, хто скрещував навімання пальці або стукав по дереву, відчували себе більш впевнено.

ЗАБРУДНЕНЕ ПОВІТРЯ ПОЗНАЧАЄТЬСЯ НА РОБОТІ МОЗКУ

Автомобільні вихлопи та інші джерела забруднення повітря прискорюють процес зниження когнітивних здібностей у літніх людей. Центр біодемографії та здоров'я населення, а також Центр геронтології Андруса (США) вирішили дослідити цю проблему, взявши за основу інформацію, яку збирали з 1986 року.

Вчених цікавив стан 780 осіб, яким у 2001–2002 роках виповнилося 55 років і більше. Наприкінці 90-х фахівці почали заміряти концентрацію забруднюючих частинок там, де мешкали учасники дослідження.

Когнітивні здібності оцінювалися за тестами на пам'ять та з математики. Оцінку визначали за кількістю зроблених помилок.

Виявилось, середня концентрація малих частинок становила 13,8 мікрограма на кубічний метр. Натомість встановлений ліміт якості повітря становить 12 мікрограмів. Якщо люди жили в місцях, де рівень забруднення сягав 15 мікрограмів і більше, то показники помилок були в півтора разу вищі, ніж у людей, які мешкали у місцях із забрудненням у 5 мікрограмів максимум.

ДОЗВІЛЛЯ

ГОРОСКОП

30 червня – 6 липня

ОВЕН
Можуть виникнути складнощі у взаєминах із партнерами. Вам доведеться піти на поступки, що призведе до додаткових фінансових втрат.

ТЕРЕЗИ
Отримаєте задоволення від добре виконаної роботи, а домогтися позитивних результатів у ній допоможуть поради близьких і рідних.

ТЕЛЕЦЬ
Доведеться виконати багато марної роботи. Не слід перечити керівникові, сумлінно виконуйте всі інструкції та свої обов'язки.

СКОРПІОН
Вам доведеться докласти всіх зусиль, щоб впоратися зі старими проблемами. Проте не варто робити різких рухів, аби не нашкодити собі й тим, хто поруч.

БЛИЗНЮКИ
Сімейні проблеми можуть відволікти вас від важливої роботи. Не варто покладатися на допомогу колег, доведеться робити все самостійно.

СТРІЛЕЦЬ
Керівництво нарешті відзначить ваші здібності і платитиме по заслугам. Ця подія підніме вам настрій, тому вас переповнюватиме ентузіазм.

РАК
Отримаєте важливу інформацію від давніх партнерів. Не ухвалюйте необдуманих рішень, утримайтеся від різких кроків. Займіться духовним вдосконаленням і енергетичними практиками.

КОЗЕРІГ
Доведеться боротися за місце під сонцем і відстоювати свої позиції. Публічні виступи виявляться вдалими, що сприятиме зміцненню вашого авторитету в колективі.

ЛЕВ
Наведіть лад у справах і завершіть усі розпочаті проекти. Кінець тижня проведіть вдома, у звичній для вас обстановці. На вас чекає приємний сюрприз від керівництва.

ВОДОЛІЙ
Фінансові проблеми завадять втіленню давнього плану. Проте не варто позичитися гроші, займіть очікувану позицію.

ДІВА
Не треба сперечатися з колегами, інакше це призведе до затяжного конфлікту. Відвертість – ваша сильна сторона, але краще залишити її для спілкування з найближчими.

РИБИ
Нові ідеї, може, і непогані, але вам потрібно чітко усвідомити фінансову ситуацію. Зараз для вас важливо не «зіркі з неба халати», а твердо стояти на ногах.

НАЙБІЛЬШІ ЗАМКИ СВІТУ

ПРАЗЬКИЙ ЗАМОК

Фото з Інтернету

Празький замок – фортеця міста Праги, резиденція президента Чехії. Один із найбільших замків у світі, а згідно з книгою рекордів Гіннеса – найбільший стародавній замок (близько 570 метрів завдовжки і 130 метрів завширшки). Празький Град схожий на маленьке місто. Замок надзвичайно багатий архітектурними, художніми та історичними скарбами.

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Ніну Нечипоренко з сит Володарськ-Волинський Житомирської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 25.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу та поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 25

Grid with letters and numbers for the crossword puzzle. Includes a 'Правильні відповіді - «вішніве»' key.

Large crossword puzzle grid with various clues and images (cat, iris, woman) integrated into the puzzle.

СМАЧНОГО!

ОЖИНОВІ ТІСТЕЧКА

Інгредієнти (на 4 порції):

- Для тіста: 5 яєць, 50 мл апельсинового лікеру, 180 г цукру, 2 пакетики ванільного цукру, по 100 г згущеної пшеничної муки, 2 ч. л. розпушувача.

Для начинки:

- 16 г желатину, 500 г ожини, 750 г сиру, 50 г меду, 2 пакетики ванільного цукру, сік і цедро двох лимонів, 400 мл вершків, 250 мл вишневого соку, паке-тик заливки для торта.

Приготування

Із зазначених інгредієнтів замісити тісто й викласти на деко, застелене папером для випікання. Випікати 20 хвилин при 190 градусах.

Приготувати крем. Змішати сир, мед, ванільний цукор, лимонний сік і цедро. Ввести розпушений желатин і збиті вершки. Навколо бісквіта поставити прямокутну рамку. Викласти на бісквіт крем, зверху розкласти ягоди.

На вишневому соку з пакетика заливки для торта (або просто з желатину) приготувати заливку для торта, охудити до початку утворення желе і полити зверху. Поставити торт у холодильник на одні години. Рамку обережно зняти та розрізати десерт на окремі тістечка.